Regd. No. R. 18

విడిప్రతి 30 పైసలు

శుక్రవారం 24-11-72

యేషియన్
పెయింట్సు కంపెనీ
ఆఫ్‌కొలైట్ రంగులు అన్నియు
కంపెనీ వెలలకే మావద్ద
లభించును.
మద్రాసుకు పోనవసరంలేకుండానే!
మాదాల బాలతిమ్మయ్య,
సంతపేట – నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 44 సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంచిక 47

26-11-72 ఆదివారం నుండి
నెల్లూరు శ్రీలీలామహల్ లో
ఉదయం ఆటతో ప్రారంభం
UMANG
Eastman Colour
MUSIC: SANKAR-JAIKISAN
క్రొత్త తారలు అర్చనా, సతీష్
నటించిన గొప్ప మ్యూజికల్
రొమాంటిక్ హిట్ చిత్రం (హిందీ)

రాష్ట్రపతిపాలన వుండబోదు!

ప్రత్యేక రాష్ట్రము, పి. వి. పోవడం జరక్క పోవచ్చు

(ఈరోజు హైదరాబాదు టెలిఫోన్ వర్తమానం)

ఆంధ్రలో రాష్ట్రపతి పరిపాలన విధింపబడక పోవచ్చునని ఈరోజు హైదరాబాదునుండి వచ్చిన టెలిఫోన్ వర్తమానం తెల్పుతున్నది. ముఖ్య మంత్రి వ్యతిరేకులు రాష్ట్రపతిపాలనవస్తే పి. వి. పదచ్యుతుడవుతాడు కాబట్టి, ఆ విధంగా ఆకాంక్షించడం; ఆకాంక్షించడమే కాకుండ. ఢిల్లీలో ప్రయత్నించడంకూడ జరిగినట్లు తెలుస్తున్నదని మా విలేఖరి చెప్తున్నాడు. ఢిల్లీ వార్తలుకూడా రాష్ట్రపతి పరిపాలనా విధింపును ధృవపరచడం లేదని అంటున్నారు. ప్రధాని సూచించే ముల్కి పరిష్కారాన్ని అమలు జరిపే రాజకీయ యంత్రాంగం రాష్ట్రంలో వుండాలకాబట్టి, రాష్ట్రపతి పరిపాలనకు అవకాశమేలేదని భావింపబడుతున్నది.

రాష్ట్ర విభజనప్రసక్తే లేదని ప్రధాని రాజ్యసభలో నిర్ద్వంద్వంగా ప్రకటించివేసింది హైదరాబాదులోకూడా ఆ అభిప్రాయమే ప్రతిధ్వనిస్తున్నది. అంతేకాకుండ ముఖ్యమంత్రిగా పి. వి. నరసింహారావు వైదొలగింపబడేప్రశ్నే లేదని హైదరాబాదు రాజకీయవర్గాలలో వినిపిస్తున్నది. ఈ విషయాన్ని ఢిల్లీ నాయకులు పదేపదే స్పష్టంచేసి చెప్పారనికూడా అంటున్నారు. అయితే ఢిల్లీలో పి. వి. ప్రతిష్ఠ దెబ్బతిన్నదని అంటున్నారు. రాష్ట్రంలో పరిస్థితిని సమర్థవంతంగా చక్కదిద్దలేక పోయాడనే అభిప్రాయం కేంద్రనాయకుల్లో ఏర్పడిందట, కాని నాయకత్వంమార్పుకుమాత్రం వారు విముఖులని గట్టిగా తెలియవస్తున్నది.

కేంద్ర హోంశాఖ స్టేట్‌మంత్రి శ్రీ మీర్జా నిన్న హైదరాబాదువచ్చి, విజయవాడ పోయివున్నారని, ఈరోజుమధ్యాహ్నానికి హైదరాబాదు చేరవచ్చునని తెలుస్తున్నది. ఢిల్లీవార్తలనుబట్టి, శ్రీ మీర్జా విజయవాడలోచెప్పినదానినిబట్టి, ప్రధాని పరిష్కారం, రాష్ట్రంలో ప్రశాంత పరిస్థితి నెలకొనేవరకు ప్రకటింపబడకపోవచ్చు ననిపిస్తున్నది. ప్రధాని పరిష్కారమార్గం ఏ విధంగా వుండబోయేది ఎవ్వరూవూహించలేకున్నారు. హైదరాబాదునగరానికి సంబంధించి, దాన్ని స్వేచ్ఛానగరం అనకుండా, ఆంధ్రులకు ఇతోధికంగా సౌకర్యాలు

—కొరవ 6 వ పేజీలో

దయానందరావు దీక్ష విరమణ

ముల్కి నిబంధనలను నిరసిస్తూ 14 తేదీ నుండి అమరణదీక్ష చేస్తున్న వి. ఆర్. కాలేజి విద్యార్థి శ్రీ టి. దయానందరావు ఈ రోజు (24వ తేది) ఉదయం 9 గంటలకు దీక్ష విరమించాడు.

ఈ ఘోరదీక్ష వుపసంహారం చేకోవలసిందిగా విద్యార్థులు, ఎన్. జి. ఓ.లు, స్థానిక నాయకులు, అధికారులు కోరారు. ఆందోళన తీవ్రరూపం దాల్చింది గనుక; ఆంధ్రప్రాంతమంతా ఉద్రిక్తంగా, ఉధృతంగా నిరసన తెలియజేయబడ్డాంది గనుక; అమరణ నిరాహారదీక్షవల్ల ఉద్యమానికి జరగ

—కొరవ 6వ పేజీలో

గుంటూరు గుంపు ఒంగోలును రెచ్చగొట్టింది!

కాల్పులకు కలెక్టరు తొందరపాటే కారణమని ఏకాభిప్రాయం

21 తేది ఒంగోలు చరిత్రలో విషాద దినం. క్రొత్తజిల్లా ఏర్పడిన తర్వాతనే కాదు. అంతకుముందు ఎప్పుడు కూడా పోలీస్ కాల్పుల్లో నలుగురు బలికావడమనేది జరగలేదు. అందువల్లే నవంబరు 21 ప్రజల హృదయాల్లో చీకటిరోజుగా శాశ్వతంగా నిల్చిపోతుంది.

ఆ రోజు ఇంత విపత్తు జరుగుతుందని ఎవ్వరూ వూహించలేదు ఎన్. జి. ఓ. ల పిలుపుతో ప్రారంభమైన బంద్ శాంతంగానే జరిగిపోతుం దనుకున్నారు. ఆఫీసులేవు, అంగళ్లులేవు, బస్సులులేవు, బండ్లులేవు- ఏమీలేవు; పౌరజీవితం పూర్తిగా స్తంభించి పోయింది. అయితే ఆ రోజు వుద్రిక్త నినాదాలతో ప్రారంభమైంది. వేకువ నాలుగుగంటలకే తీవ్రంగా గుంటూరు నుండట, ఒక గుంపు వచ్చింది. వీధివీధి, గొందెగొందె తిరిగింది. నగర సంకీర్తనం వలె, రెచ్చగొట్టేనినాదాలను ప్రతిధ్వనింప చేసింది. హైదరాబాదులో ఆంధ్రులను పెట్రోలుపోసి తగులబెట్టేస్తుంటే, మీరు నిద్రపోతున్నారా అని అరచారు. నినాదాలన్ని ఆ విధంగానే రక్తం వుడికించేట్లుగా వుండినాయి. ఆ రోజు ఇంకా రైల్వేస్టేషన్ వద్ద కాల్పులు జరగనేలేదు; కాని ఈగుంపు మాత్రం ఉషస్సులో కాల్పులు జరిగిపోయాయని, విద్యార్థులు తదితరులు చంపబడ్డారని నినాదాలిస్తూ తిరిగింది. అరోజు కాల్పులకు, నలుగురి చావుకు ఈ గుంటూరువారి హింసాప్రేరక నినాదాలే కారణమని చెప్పలేకపోయినా; టవున్‌లో వుద్రిక్త పరిస్థితి గలగడానికి మాత్రం వీరు కారణమని చెప్పడం పొరపాటు కాబోదు.

రెండవది: వ్యక్తి, వర్గ, పార్టీ రహితంగా ముక్తకంఠంగా వినబడుతున్న అభిప్రాయం–కలెక్టరు శ్రీ బి. ఆర్. ప్రసాద్ చాల తొందరపడ్డారని, దుడుకుపడ్డారని; కాల్పులతో అవసరం లేకుండానే పరిస్థితిని అదుపులోపెట్టివుండవచ్చునని విశేష గీతంగా అభిప్రాయపడుతున్నారు. కలెక్టరు మీద పట్టణంలో తీవ్రమైన వ్యతిరేకత ప్రబలివుంది. కలెక్టరును వెంటనే సస్పెండుచేయాలని, హైకోర్టు న్యాయమూర్తి చేత విచారణ జరిపించాలని ఒంగోలు బార్ అసోసియేషన్‌వారు చేసిన తీర్మానం, ప్రజాభిప్రాయానికి ప్రతిబింబమనవచ్చు. ఒంగోలు న్యాయవాదులు నిరవధికంగా కోర్టులకు పోవడం మానివేయాలని నిర్ణ

—కొరవ 6 పేజీలో

★ నూతన రూపం!
★ వినూతన మార్గం!!
★ అధునాతన సౌకర్యం!!!

తొమ్మిది సంవత్సరాలు మీఅభిరుచులకు తగిన రుచులనందించి, మీ ఆదరాభిమానాలే తన అభ్యుదయంగా, అభ్యున్నతిగా భావించి, మీకు అత్యంత ప్రీతిపాత్రంగా, సంతృప్తికరంగా నిలిచిన

మీ

మంజు–అప్సర

త్వరలో క్రొత్తరూపం సంతరించుకోబోతుంది; క్రొత్తమెరుగులు దిద్దుకోబోతుంది; మిమ్ము అలరించడానికి అలంకరించుకోబోతుంది.

—మేనేజ్‌మెంటు,
హోటల్ మంజు–అప్సర,
నెల్లూరు.

కామధేను శిల్క్స్
(APPROVED RETAIL CALICO SHOW ROOM)
న్యూ టెక్స్‌టైల్స్ షో - రూము
చిన్నబజారు (Tel; 946) నెల్లూరు.
మీ అభిరుచులకు అనుగుణంగా నాగరిక డిజైనులలో అన్నిరకములు తెప్పించియున్నాము.
కంచి - కొళ్ళగాల్
ధర్మవరం - బెనారస్
ఔరంగాబాద్ - వరయూర్
మాధవరం - మధుర
కోయంబత్తూరు - కోడంబాకం
గ్వాలియర్, కాల్‌సిల్కు, బాంబే డైయింగ్,
మఫత్‌లాల్ బెంగాల్ సూటింగులు
షర్టింగులు, ధోవతులు.
"సీత్రూ టెరీకాట్ షర్టింగు" మావద్దే దొరుకును
దయచేసి ఒకసారి విచ్చేయండి. అందరి కోర్కెలు తీర్చగల కామధేనువు అని రుజువుకాగలదు.

అర్చకుని ఇల్లు కట్టుటకు

టెండరు నోటీసు

శ్రీ సిద్ధేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానం, పెదపుత్తేడు.

కొన్ని అనివార్య కారణములవలన టెండర్లు తీసుకొను తేదీలను 30-11-72 తేదీనుండి 6-12-72 తేదీకి పొడిగించడమైనది.

పుత్తేటి సుబ్రహ్మణ్యాచార్యులు,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ధర్మకర్త,
114 దరణా వీధి - నెల్లూరు.

ఎజ్జీకేసరి విత్తనములు

మావద్ద ఎజ్జీకేసరి విత్తనములు మంచివి వున్నవి. కావలసినవారు వచ్చి తీసుకపోవచ్చును.

పాక్కిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి,
అల్లీపురం - నెల్లూరు తా॥
ఫోన్: నెల్లూరు 950

నెల్లూరు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

E. P. 12 of 72 O. S. 49 of 69

గాలి వెంకురెడ్డి —పిటీషనరు
పుచ్చలపల్లి రామిరెడ్డి పొట్టెంపాడు —రెస్పాండెంటు.

ఇందుకీవాకిరా రెస్పాండెంటుగారలాకు పొట్టెంపాడు గ్రామంలోని యిల్లు అప్పికాలకి అందుకు యాలం షరతులు / ద్ధ యించుటకు 2-12-72 తేదీకి రెస్పాండెంటుకు సివిల్ ప్రాసీజర్ కోడ్ 21-వ ఆర్డరు 66వ విధి ననుసరించి నోటీసుకు వాయిదావేయబడియున్నది. ఆరోజు పగలు 11 గంటలకు పైకోర్టుకు రెస్పాండెంటు హాజరుకావలయును. లేనియెడల యాలం షరతులు అతని వరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి,
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

కోవూరు డి॥ మం॥ కోర్టులో

Sc. 85 of 1972

చలంచర్ల చెంచురామయ్య —వాది.
(1) బచ్చుకూరి వెంకమ్మ (2) బచ్చుల కూరి గోపాలయ్య —ప్రతివాదులు.

పై నెంబరు దావాలో ప్రతివాదులపైన ప్రామిసరీనోటును బట్టి దావాచేయగా నోటీసు నిమిత్తం 29-11-72 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. ఆరోజు ఉదయం 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకొనవలయును లేనియెడల ఏకపక్షంగా తీర్మానించబడును.

—వి. వి. సుబ్బారెడ్డి, అడ్వకేటు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము
అటవీశాఖ - నెల్లూరు సౌత్ డివిజన్

వేలము నోటీసు

నెల్లూరు సౌత్ డివిజనులోని నెల్లూరు రేంజి ప్లాంటేషన్లు, స్టాంపేషను సైట్లు, నెల్లూరు, రాపూరు, వెంకటగిరి, సత్యవేడు రేంజిలలోని వీధి అంచులు, మరియు వెంకటగిరి, రాపూరు, సత్యవేడు రేంజిలలోని ఖ్యాన్సలుచేయబడిన వంటచెరకు కూపుల యొక్క వేలము నెల్లూరు సౌత్ - జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసు ఆవరణంలో 25-11-72 తేదీ ఉదయం 11 గం నుండి నెల్లూరు సౌత్ జిల్లా ఫారెస్టుఆఫీసరుచేగాని లేక వారి అనుమతిపొందిన ఆఫీసరు చేగాని జరుపబడును యూనిట్ల వివరములు మరియు వేలపు నిబంధనలు నెల్లూరులోని నెల్లూరు సౌత్ జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు నుండి పొందవచ్చును.

జె. వెంకటయ్య,
జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరు,
నెల్లూరుసౌత్ డివిజన్, నెల్లూరు.

★ జమీన్ రైతు ★

శ్రీ పరీధావి కార్తీక బహుళ చవితి శుక్రవారం 24 11–1972

విషాదచ్ఛాయలు

విపరీతంగా పరిణమిస్తుందని ఆందోళన చెందుతుంటినామో, ఏది జరగకూడదని ఆకాంక్షిస్తుంటినామో అదే జరిగింది. ఘోరమే, ఘోరాతి ఘోరమే జరిగింది ముల్కీ వ్యతిరేకాందోళన అరాజకంగా మారింది. తెనాలి, ఒంగోలు, ఆదోని పట్టణాల్లో పోలీస్ కాల్పుల్లో పదిహేను మంది అమాయకులు అసువులు బాశారు రాష్ట్రమంతా విషాదచ్ఛాయలతో అలముకొని వుంది.

సాధారణంగా ఇటువంటి ఆందోళనల్లో అన్నెము పున్నెము ఎరుగని అమాయకులు బలి అవుతుంటారు. ఈ పదిహేను మందికూడా అలాంటివారుగానే వుండవచ్చు. వారి పవిత్రాత్మలకు శాంతిని ప్రసాదించాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాము వారి కుటుంబాలకు సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

ఈ హింసాకాండ ఈ పదిహేనుమంది బలిదానంతోనే అంతం కాకపోవచ్చు. వీరి దాసులు మరింత వ్యగ్రస్థితికి, మరి కొన్నిదాడులకు దారితీయవచ్చు. 22తేదీ దీగాల సంఘటనలు దీన్ని ధృవపరుస్తున్నాయి ముల్కీ సమస్య, రాష్ట్ర భవితవ్య సమస్య పరిష్కరించుకుందాం; సంతృప్తికరంగానే పరిష్కరించుకుందాం. ఈలోగా ఈ ఘోరకలిని నివారించుకోవడం అవసరం అది ప్రతి ఒక్కరి కర్తవ్యం.

ముల్కీ సమస్య సుఖంగా పరిష్కారమై పోయివుండవలసిన సమస్య. ప్రశాంత వాతావరణంలో, సర్వసమ్మతంగా పరిష్కారమై పోయివుండవలసిన సమస్య మన నాయకులు, కేంద్ర రాష్ట్ర నాయకులు, అధికారంలో వున్న కాంగ్రెస్ నాయకులు దీని ఈ స్థితికి తెచ్చారు. ఆపీగా హైదరాబాదు-ఢిల్లీల మధ్య తిరుగుతూ, తీరికగా మాట్లాడుకుంటూ, తర్కించుకుంటూ, కాలహరణం చేశారు; రాష్ట్రంలో రెచ్చిపడింది, చిహ్నమకొని పోతున్నది. ఇది అరకం ఎట్లనో, అప్పుడం ఎవరికి సాధ్యమో, ఈ మంటలు ఎక్కడకు ప్రాకునో పరిస్థితి అయోమయంగా తయారైంది

హోం మంత్రి శ్రీ చవాన్ హైదరాబాదు వచ్చి, అందరితో సంప్రతించిపోయి నెల రోజులు కావస్తున్నది ముఖ్యమంత్రి-ఆంధ్ర తెలంగాణా మంత్రులు, తక్కుంగల నాయకులు హైదరాబాదు ఢిల్లీల మధ్య రెండు మూడు ప్రయాణాలు చేశారు; ఎడతెగకుండా చర్చలు జరిపారు; రాష్ట్రంలో మంటలెగసేసరకు సమాలోచనలు సాగించారు; విఫలలై ఇప్పుడు ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. వీళ్ల సమాధానానికి రాలేకపోవడం ఆశ్చర్యమేమీకాదు ఎందుకల్లనంటే- వీళ్ళకు ప్రజల మెప్పు అవసరంకాని, సమస్య సామరస్య పరిష్కారం ముఖ్యంకాదు వీళ్ల నాయకులని మనం భ్రమించవలసిందేనా; వీరిలో నాయకత్వ లక్షణాలే లేవు! ఆశ్చర్యము, అశాలంగము కల్గి, చేతకా- కేంద్ర నాయకుల అనాసక్త, నిర్లిప్తవైఖరి. ఆంధ్ర తెలంగాణా నాయకులు ఏకాభిప్రాయానికి రాలేరనే విషయం వారికి తెలుసు; అది అసాధ్యమనేసంగతి సైతం వారికి తెలుసు. తుదకు తామే నిర్ణయం ప్రకటించి, వారిచేత అంగీకరింపజేసి, అమలు జరిపించవలసి వుంటుందనే విషయంకూడా తెలుసు. అన్నిటికీమించి పరిష్కారం

అలస్యమైతే పరిస్థితి అదుపు తప్పుతుందని రాష్ట్రం అరాచకంపాలవుతుందనే సంగతి మరింత బాగాతెలుసు. అన్నీ తెలిసి ఇంతకాలయాపన చేశారంటే ఇంతగా పట్టనట్లున్నారంటే ఏమనుకోవాలి? అది మన దురదృష్టమనుకోవలసిందే!

తెలంగాణా ఆందోళన రాష్ట్రనాయకులతో పరిష్కారం కాలేదు. ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ స్వయంగా జోక్యం కలుగజేసుకొని మెట్టి పరిష్కారం చేసింది. ఇప్పుడు మాత్రం ఆవిధంగా చేయడానికి ఏమి ఇబ్బంది? ఈ సమస్య ఎంత క్లిష్టమైందీ ఆమెకు తెలుసు. దీని లోతుపాతులూ ఆమెకు తెలుసు. దీని పరిష్కార మార్గమంతా ఆమెకు తెలుసు. అందరిచేత వొప్పించే వుపాయమూ ఆమెకు తెలుసు. అటువంటప్పుడు ఆలస్యందేనికి? పరిష్కారం అసాధ్యమైన దశవరకు మిన్నకుండి, రాష్ట్ర విభజనను అనివార్యం చేయడం ఆమె అభిమతమా? అట్లా అనుకోడానికి లేదు; అది ఆమెకు మరి అనేకసమస్యలను తెచ్చిపెడుతుంది. ఏమైనా ఈ సమస్యను ఇంత ఆలస్యం చేసి, చేజేతులా రాష్ట్రాన్ని అరాజకం పాలు చేయడం మాత్రం సహించరాని విషయం. ఇప్పుడైనా, ఈ విషాద పరిస్థితుల్లోనైనా, ఇటువంటి విలంబనం లేకుండా రాష్ట్ర సమైక్యతను, శాంతిని కాపాడుటకు తక్షణ చర్యలు తీసుకుంటుందో లేదో చూడాలి జరగవలసిందంతా జరిగిపోయింది కాబట్టి. ఇప్పుడు ప్రధాని కాని, తక్కిన నాయకులుకాని చురుగ్గానే వ్యవహరిస్తారని ఆశించవచ్చు.

ఈలోగా మన బాధ్యత కూడావుంది సమస్య అతి సున్నితంగా తయారైంది రెండు ప్రాంతాల్లో వుద్రేకాలు హెచ్చాయి; వెనకడుగులేని పట్టుదలు వచ్చాయి. ఏది చెప్పినా, ఏమి మాట్లాడినా అహింసంగా భావించబడే పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. ముల్కీనిబంధనలు అక్షరాలా అమలు జరగాలంటున్నారు తెలంగాణావారు; ముల్కీరద్దు, లేకుంటే ప్రత్యేకరాష్ట్రం అంటున్నాము మనం ప్రశాంతచిత్తంతో ఆలోచించగలిగే తరుణం దాదాపు మించిపోయింది ఉన్న ఆ కొద్దిపాటి అవకాశాన్నయినా సద్వినియోగం చేసుకోకపోతే పశ్చాత్తాపపడవలసి వుంటుంది ఇది సమ్మతమా? శ్రేయస్కరమా? రాయలసీమవారితో సర్దుబాటైపై ఆంధ్రరాష్ట్రం తెచ్చుకున్నాము; తెలంగాణా వారిని బ్రతిమలాడుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ చేసుకున్నాము వీరికోసం మన నాయకులెందరో తపస్సు చేశారు ఆందోళన చేశారు, ఆరాటపడ్డారు. వారి త్యాగఫలంగా విశాలాంధ్ర ఏర్పడితే అందరం సంతోషించాం. ఆ పెద్దల త్యాగాలను ఇప్పుడు మనం వమ్ముచేసుకుడమా? తెలంగాణాతో విడిపోయి, ఆంధ్ర ప్రత్యేక రాష్ట్రమనుకుందమనుకున్నాము అప్పుడు మనమైనా సమైక్యంగా వుండగలమనే నమ్మకం వుందా? ఇటువంటి ఆలోచనీయాంశాలు, ప్రశాంతంగా వుద్రేకాలకు లోనుకాకుండా ఆలోచించవలసిన విషయాలు ఎన్నో వున్నాయి.

రాష్ట్రం విడిపోవాలని బాధపడుతున్నారు; ప్రజలను రెచ్చగొట్టివారున్నారు. మొదట ఎట్లున్నా, చివరకు అది ప్రతిష్ఠాత్మకమై అయింది కాని ప్రత్యేకరాష్ట్రం కావాలనేవారు, ప్రజలను రెచ్చగొట్టుకుంటూ పోయేవారు చిత్తశుద్ధితో ఆ పరిస్థితి

జనవాణి ★ ★ ★

రెండు ముక్కలైనట్టేనా?

ఆంధ్రప్రదేశ్ పేరుకు మాత్రం ఒక్క రాష్ట్రంగా వుండేకాని ప్రస్తుతవాతావరణం, ఉధృతమౌతున్న విభేదాలు, నాయకుల నటనలు సమాలోచనల తీసుకెన్నులు గమనిస్తే ఈ రాష్ట్రం ఎప్పుడో రెండుముక్కలైపోయిందా అనిపిస్తుంది! రాష్ట్ర యింతటి విపత్కర పరిస్థితుల్లో కొట్టుమిట్టాడుతుంటే ముఖ్యమంత్రి యిలాగా శాసనసభను సమావేశపర్చకపోవడం ఆశ్చర్యకరమే కాదు, బాధ్యతారహితంకూడా! రాష్ట్ర నాయకత్వం వహిస్తున్నవ్యక్తి ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో అందరినీ సమన్వయపరచి పరిష్కారమార్గం అన్వేషించాలి అది చేయకపోవడంవల్ల, తానుకూడా ఈ వివాదంలో ఒకపక్షానికి చెందినట్లు వ్యవహరించడంవల్ల ముల్కీ ముసుగులో తన ప్రాంతీయ దురభిమానాన్ని భద్రపరుస్తున్నాడ్రానని అనుమానించవలసి వస్తుంది.

వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధి నెపంతో తెలంగాణా ప్రాంతీయసంఘాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయవలసిందే; ఐతే అది తెలంగాణా ప్రాంతమొక్కటేనా? ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వెనుకబడినప్రాంతాల మాటేమిటి? ఆంధ్ర ప్రాంతమంతా అభివృద్ధి చెందినదని వీరి ఉద్దేశమా? రాజధాని ఆదాయం తెలంగాణాకు జమకట్టి ఖర్చుమాత్రం ఆంధ్ర ప్రాంతం నెత్తిన రద్దుతున్నారట. దీని అంతర్యమేమిటి? ప్రధాని స్వీకారంనాడు ఆంధ్ర, తెలంగాణాలను భేదభావంతో చూడనన్న ముఖ్యమంత్రి దీనికి ఎందుకు సమాధానమివ్వలేకున్నారు?

సమాధానాలురాని ప్రశ్నలు చాలా వున్నాయి. అవన్నీ యిప్పుడీ ముల్కీ ముసుగులో బయటపడుతున్నాయి. అందుకు పాత్రులకు, భవిష్యత్తులకు ప్రమాదం యేర్పడబోయే ఈ విపత్కర పరిస్థితిలో అందు అందరూ నమ్మకంగా తమ భద్రత చేస్తున్నారనుకోగలమా? ఇందులో స్వార్థ రాజకీయాలు లేవని విశ్వసించగలమా? ప్రజల శ్రేయస్సే వారి ధ్యేయమని భావించగలమా? ఇటువంటి ప్రశ్నలు ఎన్నోవున్నాయి

తెలంగాణావారూ ఆందోళన ప్రారంభించారు. అది ఏ రూపాన్ని పొందబోతుందో చెప్పలేము. మన శ్రేయస్సును, మన అభివృద్ధిని, మన ఆశ్మాభిమానాన్ని సమైక్యతకోసం పణంగా పెట్టవనిలేదు; వాటికి ప్రమాద మేర్పడితే సహించేవాడెవడూ వుండడు అంధుల శ్రేయస్సుకోసం బలియైనవారి ఆత్మ త్యాగాలను విస్మరించేవాడు, వృధా చేసేవాడు వుండడు. ఉభయులమేలుకు దోహదం చేయగల పరిష్కారమేదైనా లభిస్తే, వ్యర్థం చేయగల ప్రతిపాదనల్లో ఆ ఆశవుంటే సరేసరి; దానికి అవకాశముద్దాం. లేదా, విడిపోవడమే మన శ్రేయస్సుకు శరణ్యమైతే, అదొక్కటే పరిష్కారమార్గమైతే, దానే అనుసరిద్దాం. దేనికైనా ప్రశాంత వాతావరణం అవసరం. దాన్ని నెలకొల్పడానికి, కాపాడడానికి అందరం కృషిచేయాలి; అది ప్రతి ఆంధ్రుని ధర్మం.

కోసం పోరాడాలి. ఇది కేవలం విద్యార్థులు, ఎన్. జి. ఓ. ల సమస్యకాదు; ఆంధ్ర దేశానికి సంబంధించిన సమస్య; తెలుగుజాతి భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన పరీక్ష. కాబట్టి ఈ ఉద్యమంలో వివేకవంతులు, మేధావులు కూడా పాల్గొనాలి ఐతే ఈఉద్యమం 1969లో తెలంగాణావారు ప్రదర్శించిన హింసాకాండలాగా కాకుండా, అహింసాయుతంగా, శాంతియుతమార్గాల్లో మానవతాదృష్టితో ముందుకుపోవాలి నడవాలి ప్రజాప్రతినిధులు తమ వర్గ, పార్టీ విభేదాలను అవతలపెట్టి రాష్ట్ర శ్రేయస్సు కోసం, ప్రజాక్షేమంకోసం కృషిచేసి, ఆంధ్రజాతి గౌరవ ప్రతిష్ఠలు కాపాడాలి.

పల్లమాల —ఎ. వి. సుబ్రహ్మణ్యం

ఎరువుల పంపకం— అధికార్ల అసమర్థత!

ఎరువుల పంపకం చాలా అందరగా వుంది. రైతుల గోడు వినిపించుకునేవాడు లేడు. అధికార్ల అసమర్థత, నిర్లక్ష్యతల వల్ల రైతులు నానా అగచాట్ల పాలౌతున్నారు.

వెంకటాచలం, ఇందుకూరుపేట సమితుల్లోని కొన్ని గ్రామాలకు నెల్లూరు జిల్లా వ్యవసాయ శాఖాధికారి కార్యాలయంలోని అగ్రికల్చరల్ అసిస్టెంటు ఎరువుల పంపకం చేయాలి. ఐతే ఆయన రైతులకు అందుబాటు కావడంలేదు. గ్రామాలనుండి బళ్ళుకట్టుకొనవచ్చి రైతులు చీపురుపట్టా తిరిగిపోవల్సి వస్తుంది ఉదాహరణకు: సైనంపురం రైతులు ఈ నెల 11 తేదీ ఎరువులకోసంపోతే 13న రమ్మన్నారు. 13న పోతే 16కు వాయిదా వేశారు. తీరా 16 తేది గ్రామస్థులందరూ పోతే ఆరోజు యివ్వలేదు సైనంపురం, నేలటూరు, పిడతాపోలూరు, బ్రహ్మదేవి, వల్లూరు, మల్లూరు వగైరా గ్రామరైతులు విసుగుచెంది డి. ఏ. ఓ. గారితో చెప్పుకొన్నారు. చివరకు 17 తేది సాయంకాలం ఎరువులకట్టలు యిచ్చారు; 18 తేదీకి అవి గ్రామాలకు చేరాయి!

ఒక్కబస్తా ఎరువు కావల్సినా రైతులు ఐదారురోజులు నెల్లూర్లో కాపురంచేయాల్సి వస్తుంది. ఇందువల్ల పేదరైతులకు ఎంత భారమవుతుందో అధికార్లు గమనించడంలేదు ఇలాంటి అధికారులద్వారా పంపకం జరిపించి రైతులను యిబ్బందుల పాల్జేయడంకన్నా ప్రయివేటు వ్యాపారులకే లైసెన్సులిచ్చి, కిస్తరదాధికారులవద్ద ఉత్తర్వులు పొందినవారికి ఎరువులిచ్చే ఏర్పాటు చేయడం మంచిది; రైతులకు సౌకర్యం.

ఎరువుల పంపకంలో ఈ అలందరగోళం, కుంభకోణంగూడా జరుగుతూ వినవస్తూంది. ఈ చిన్నపనినే ప్రభుత్వోద్యోగులచేత సక్రమంగా నిర్వహింపచేయలేక పోయిన తర్వాత, ఇక ఆహార ధాన్యాలు, చక్కెర, గడ్డలు వగైరాల కూడా ప్రభుత్వ ద్వారా కొనుగోలు, అమ్మకం చేయించాలనడం యిటు కొనుగోలుదారుకు, అటు ఉత్పత్తిదారుకు అనర్థాల పాల్జేయడమేకాని వరొకటికాదు.

— మునుకూరు సుందరరామరెడ్డి
మునునూరువారిపాళెం

వివాహమునకు-ముందు-వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరిగా పొందండి.

మీవ్యాధి వీరకమైనను దిగులుపడవద్దు. పురుషత్వంతక్కువ ఇంద్రియ బలహీనత, బాల్యంలో వృద్ధత్వం, స్వప్నస్కలితం శరీర బలహీనత, అజీర్ణం, మలబద్ధకం, శీఘ్రస్కలితం, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట యిటువంటి గుణములు గలవారు శృంగార రహస్య నిపుణులైన డా. సూరజ్ చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

సూరజ్ చౌదరి డిస్పెన్సరీ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, (మదీనా వాచ్‌కంపెనీ ప్రక్కన) 16/112, ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.

ధరలోయమ్మ ధరలు...!

అభ్యుదయ పథకాల ప్రకటనలతోనే కడుపు నింపుకోవలసినట్లుంది!

ధరలోయమ్మ ధరలు, అధికధరలోయమ్మ అధిక ధరలు-బ్లాక్ మార్కెట్లోనైనా ఇదే వరస పేదరికాన్ని తొలగించడానికి ప్లానింగ్ చేస్తూవుంటే దిక్కుమాలిన ధరలు విపరీతమై కొంపదీస్తున్నవి.

అకాలం వలన పంటలులేక దిక్కులు వచ్చినవా? అట్లయితే పారిశ్రామిక రంగంలో అంత జాప్యం ఎందుకు జరిగింది? జవాబులేదు. గోధుమపంట బాగా పెరిగినా ధర తగ్గకపోవడానికి కారణం? జవాబులేదు. పంచదార పరిశ్రమకు, వస్త్ర పరిశ్రమకు ఇంతటి రక్షణాలక్ష్యమైనదో చెప్పగలము. బినా పంచదార ధర పెరిగింది-ఉత్పత్తి హెచ్చినాసరే! వస్త్రం ధర హెచ్చితే, ఏమీతోచక, సాదావస్త్రం అందరికి అందుబాటులో వుండేవిధంగా చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దాని అమలు ఇంకా జరగవలసివున్నది.

ధరల విషయంలో పరిపాలించే పక్షానికి సన్నిహితంగా వుండే పక్షమే ధ్వజమెత్తింది. దానికి ప్రజలతో పనివున్నది, ప్రభుత్వంతోనూ పొత్తువున్నది. ప్రభుత్వంతో సహకరిస్తూనే, ధరలవిషయంలో ప్రభుత్వాన్ని ఈ పక్షం తీవ్రంగా ఆక్షేపిస్తున్నది. ఈ పక్షప్రతినిధి (యస్. యం. బెనర్జీ-కమ్యూనిస్టుపార్టీ) పార్లమెంటులో నుడివిన అంశాలు వింటే, పరిస్థితి ఎంత విషమంగా వున్నదో తెలుస్తుంది. బెనర్జీ ఉవాచ: "ధరలహెచ్చింపును అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైనది. పంచదార, ఆహారధాన్యాలు, నిత్యావసరవస్తువులు-అన్నిటి ధరలు పెరిగినవి. ఇదేమి విపరీతము? ఇక ఆహారమంత్రి శాంతియుతంగా, పరువుతో వైదొలగిపోవలెను." వెంటనే ఇందిరాకాంగ్రెస్‌పార్టీపక్షంవారన్నారు: "ఇందిరాగాంధి బలం లేకపోతే మీ పార్టీ ఎన్నికలలో నెగ్గేనా? తెలిసుండా అసంగతి? ప్రజాబలం కలిగిన మా పార్టీనా మీరు విమర్శించేది?" తక్షణం బెనర్జీ అందుకున్నారు: "అంత బలం సంపాదించిన మీ పార్టీ ప్రజల కోర్కెలను నిర్లక్ష్యంచేసింది. మీ ప్రభుత్వపు ప్రగతిపూర్వకమైన విధానాలను మేము బలపరుస్తాం కాని ధరల పెరుగుదలను అరికట్టడంలో మీ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిని ప్రదర్శించలేదు. ధరలు తగ్గే వరకు ఆఖరువరకు నేను పోరాడుతాను.

చుండి జగన్నాథం

చవాణ అన్నట్లుగా పరిస్థితి మెరుగుపడలేదు. ఆయన చెప్పింది నేనొప్పుకోను. ఆయన ఆశావాదాన్ని మెచ్చుకుంటాను. కాని దేశంలోని వాస్తవమైన స్థితిగతులు ఆయన ప్రకటనలో కన్పించడంలేదు దేశమంతటా సామాన్యప్రజలను-చిన్న ఉద్యోగులను సమీకరించి ధరల పెరుగుదలను విరోధిస్తూ మా పార్టీ (కమ్యూనిస్టు పార్టీ) గావించిన ఆందోళనకు స్పష్టమైన సమాధానాన్ని మంత్రి ఇవ్వలేదు. గుత్తవ్యాపారం చేసే పెద్ద సంస్థలను ప్రభుత్వం తృప్తిపరస్తున్నది. బ్లాక్ మనీపై అదుపులు గట్టిగా ప్రవేశపెట్టి, భూసంస్కరణలను అమలు పరచవలసి వున్నది. ఆహారధాన్యాల వ్యాపారం, పంచదార ఉత్పత్తి, వస్త్ర పరిశ్రమ-ఇవన్నీ జాతీయం చేయండి. వాతావరణం అనుకూలించలేదనీ, ప్రకృతివల్ల వచ్చిన అరిష్టాలవల్ల బాధ కలిగిందనీ చెప్పి ప్రభుత్వం తప్పించుకోజాలదు. ధరలను దించే బాధ్యత సంపూర్ణంగా ప్రభుత్వం పైన వున్నది."

రాజ్యసభలో ఇందిరా కాంగ్రెస్ ప్రతినిధి అసలు ప్రభుత్వానికి ధరల విషయమై ఒక విధానం లేనేలేదని అన్నారు. పత్తిధర తగ్గినా మాతకబట్టధర తగ్గదేం? -అని విమర్శించారు.

ఇక ఇతరుల విమర్శకో పనిలేదు. పై విమర్శలకు జవాబుచెబుతూ, ప్రజలబాధలు తనపార్టీకి తెలుసుననీ, వాటి నివారణకై తప్పక తన ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందనీ, అవసరమైతే అవసరాలను దిగుమతి చేయిస్తుందని ఆర్థిక మంత్రి అన్నారు కాని మరొక ప్రసంగంలో ఆయనే రాబోవు విషమ పరిస్థితినిగూర్చి హెచ్చరించి, అందరి సహకారాన్ని అర్థించారు.

ధరలమీద బెనర్జీ ప్రవేశపెట్టిన సభ-వాయిదా-ప్రస్తావనను వాయిదా వేయవలెనని స్పీకర్ యత్నించగా, ప్రతిపక్షాలన్నీ ఏకమై ఎదిరించి ప్రస్తావనను చర్చకు తెప్పించినవి. చర్చ అనంతరం మెజారిటీ గల ఇందిరాకాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రభుత్వమే వోటింగ్‌లో నెగ్గిందనుకోండి. కాని, నైతికంగా ప్రభుత్వానికి పరాజయం, ప్రతిపక్షాలకు విజయం చేకూరింది.

కాని ఏంలాభం? ప్రభుత్వంలోనుండి పరిపాలించే పక్షం వైదొలగినా, ఒక స్పష్టమైన విధానంతో దాని స్థానాన్ని ఆక్రమించే పక్షంగాని, పక్షాల కలయికగాని ప్రత్యక్షంగాలేవు అదే ఇందిరా కాంగ్రెస్‌పార్టీకి అమిత అనుకూలమైన పరిస్థితి.

ప్రభుత్వాన్ని గట్టిగా సమర్థించగల నాథుడెవడు పార్లమెంటులో లేకపోయినా ప్రభుత్వం చెక్కుచెదరలేదు. అదీ మన సౌభాగ్యం.

ఇతర పార్టీలను చిత్తుచేసే క్రియాశీలి మన కేంద్రప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్నది గాని సామాన్య ప్రజలు - మధ్య తరగతి నలిగిపోతూవుంటే, వారిని ఆదుకునేదిక్కు లేకుండావున్నది. అభ్యుదయ పథకాల ప్రకటనలతోనే కడుపునింపుకోవలెను.

. . .

సంపాదించే నాలుగు రాళ్లు మనకు దక్కుతవో దక్కవో అనే భయాన్నిగూర్చి ఇంతకులోగా చర్చించాము అసలిప్పుడు సంపాదనకు మార్గంవున్నదా అనే భయం పీడిస్తున్నది. నిరుద్యోగం చదువుకున్న వారిలో బాగా పెరిగిందని ఉద్యోగ-సేకరణ-సంస్థల నివేదికలద్వారా స్పష్టమవుతున్నది.

ఇటీవల వర్ధాలో జరిగిన విద్యావేత్తల సభలో చదువుకూ-జీవనానికీ లంకె పెట్టినారు. అదేమైనా ముడిపడితే పరిస్థితి కొంత మెరుగవుతుంది.

పరిశ్రమలందు, ఉద్యోగములందు, పదవులందు పెద్దపెద్దవారికై పెద్దవారు, వారి సంతతి- బంధుజనం ఎగబడడమే గాని, మిగిలినవారికై పెద్దగా చేసిందేమీ కనిపించదు. ఇదొక పరంపర.

దీనికి అంగపాటు జరిగేదెన్నటికో?

చిన్నపరిశ్రమలంటారు, కుటీరపరిశ్రమలంటారు, పెద్ద పరిశ్రమలనుకూడా ఎక్కువగా పల్లెలు- పట్టణాల పరిసరాల్లో పెట్టవలెనంటారు, ప్లానింగ్ పుస్తకాల పుటలు నిండిపోతున్నవి. పర్యవసానం అతి స్వల్పమైన ప్రయోజనం.

స్వయంశక్తిపై ఆధారపడిన ఆర్థిక విధానంలోనే అందరితో పనివుంటుంది. ఇతరమైన విధానం జపురుకునేవారికి, రైంకర్యం చేసుకునేవారికి వుపయోగపడ్తుంది.

ఇతరరాజ్యాలను బెదరగొట్టడానికి స్వయంశక్తి అనే బూదిని వుపయోగించ

—తరువాయి 10 పేజీలో

మదర్ తెరిసాకు నెహ్రూ అవార్డు

ఎక్కడో యుగొస్లావియాలో ఒక సామాన్య కుటుంబంలో పుట్టి, అసాధారణమైన ఆత్మశక్తితో, అనన్యాదృశమైన సేవానురక్తితో ప్రపంచం నలుమూలలా సేవాసంస్థలను నెలకొల్పి, లక్షలాది అనాథలను, దరిద్రనారాయణులను ఉద్ధరిస్తున్న సేవాజ్యోతి మదర్ తెరెసా నలభై సంవత్సరాలుగా ఆమె భారతదేశాన్ని తన సేవా క్షేత్రంగా చేసుకుని వేలాది కుష్ఠురోగులకు, అనాథవృద్ధులకు చల్లని నీడనిస్తూంది. సేవకే అంకితమైన ఆమెజీవితం ఒక పవిత్రగ్రంథం.

ప్రాంతీయ అవగాహనకు ఆమె చేసిన కృషికి గుర్తింపుగా మన ప్రభుత్వం ఆమెకు ఇటీవల నెహ్రూ అవార్డు యిచ్చింది - మదర్ తెరెసా సేవాసంస్థ ఆంధ్ర దేశంలో ప్రప్రథమంగా నెల్లూరులో స్థాపింపబడింది.

నెల్లూరులో రాష్ట్రకాంగ్రెస్ సమావేశాలు

1931 ఆగస్టు 22, 23 తేదుల్లో నెల్లూర్లో జరిగిన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశాలు, నాయకుల ఉపన్యాసాలు, ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానాలు, అనాటి రాజకీయ సంచలనం - 40 ఏళ్ళనాటి నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ చరిత్రలో ఒక ప్రముఖ ఘట్టంగానే వుండివుండాలి. అంత

40 ఏళ్ళనాటి 'జమీన్ రైతు'లో

ఆరుదైన సభలైనా, అనాటి ప్రముఖ కాంగ్రెసు నాయకులు చాలామంది ఆ సభల్లో పాల్గొన్నా 'జమీందారీరైతు' వాటికంత ప్రాముఖ్యతనివ్వక కొట్టి కొట్టి తెచ్చె అన్నట్లుగా రిపోర్టుచేసింది బహుశా పత్రిక ప్రధానధ్యేయమైన జమీందారీ వ్యతిరేకాందోళనకు, జమీందారీ రైతుల సమస్యలకు, జమీందారీ పాలన లొసుగుపట్ల విమర్శలకు ఆ రాజకీయ సభలతో ఏలాంటి సంబంధం లేకపోవడంవల్ల వాటినంతగా పట్టించుకోలేదేమోననిపిస్తుంది ఏమైనా, బ్రాహ్మణ స్త్రీలను ఇతర కులాలవారు పెళ్ళాడవచ్చునంటూ ఆ సమావేశాల్లో ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానం రాజకీయంగానేగాక, సాంఘిక పోరాటాల దృష్ట్యా కూడా ప్రధానమైంది. ఆ తీర్మానాన్ని ఆ సమావేశం ఆమోదించక పోవడమూ గమనించదగ్గదే. 29-8-1931 'జమీందారీ రైతు'లో ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమావేశాలు' అన్న శీర్షిక క్రిందపడిన వార్తా కథనమిది-

"చాల ఏండ్లకుగా ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము నెల్లూరునందు జరిగినది ఆంధ్ర నాయకులు చాలమంది విచ్చేసిరి అతిథులకు భోజనాది వసతులు బాగుగ చేయబడినవి. 22 తేదియే బెజవాడ గోపాలరెడ్డి ప్రభృతులు 10 కారులతో స్టేషనుకు బోయి స్వాగత మొసంగి విడిదియగు వేంకటగిరిరాజాగారి కళాశాలకు గొనిపోయిరి. అనాడు కార్యనిర్వాహక వర్గము సమావేశమైనది.

23 తేది ఇంకను పలువురు నాయకులు వచ్చిరి. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, డాక్టరు పట్టాభి, ప్రకాశం, గంపలగూడెం కుమారరాజా, కాళేశ్వరరావు, దండు నారాయణరాజు, వి. ఎల్. శాస్త్రి గరంగయ్యనాయుడు, చెరుకువాడ నరసింహం, రంగనాయకులు, బాపినీడు, దువ్వూరు సుబ్బమ్మ, రుక్కమ్మ మొదలగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. చర్చింపదగినవి ప్రధానవిషయములు గానందున సభ్యులు విశేషముగారాలేదు. నెల్లూరునో జరిగిన

—తరువాయి 8 పేజీలో

సునీత సంతోషంగా ఉంది, అయితే
మాలతి కలతలతో కుంగిపోయింది...

తరుచు గర్భంవల్ల మాలతి ఆరోగ్యం పాడయింది. ఆమె పిల్లల ఆరోగ్యంకూడా అంతంత మాత్రమే.

సునీత ముందాలోచనతో తన కుటుంబాన్ని పరిమితం చేసుకుంది. కుటుంబ నియంత్రణ పద్ధతుల పరిజ్ఞానంతో ఆమెకూ, అమె కుటుంబానికీ సంతోషానికి నూతన మార్గాలు కనబడ్డాయి.

చిన్న కుటుంబం
ఆరోగ్యంగల కుటుంబం

davp 72/228

అటు లెవీ చెల్లించుకొని, ఇటు గిట్టుబాటు ధరకు అమ్ముకొనే వీలులేకుంటే రైతు ఏమిచేయాలి?

ప్రభుత్వం రైతుగొంతుకుఉరిత్రాడు బిగిస్తున్నది!

ఆంధ్ర ప్రభుత్వం లెవీ విధానాన్ని ప్రకటించింది; ధాన్యం ధరలను నిర్ణయించింది. మొన్న అక్టోబర్ ఆవతల కోతకువచ్చే ధాన్యానికి ఇది వర్తిస్తుంది.

లెవీకి సంబంధించి, ప్రతి రైతు లెవీని వ్యవనే పెట్టింది ప్రభుత్వం. 10 ఎకరాల పైన, పెద్దనీటి వసతి క్రిందవున్న మాగాణి భూమికి ఎకరాకు 4 క్వింటాళ్ళు (షుమారు 10 బస్తాలు); చిన్ననీటి వసతి క్రింద అయితే ఎకరాకు 3 క్వింటాళ్ళు—

5 ఎకరాలపైన, 10 ఎకరాలవరకు (పదిఎకరాలలోపు) పెద్దనీటివసతి క్రింద అయితే ఎకరాకు 3 క్వింటాళ్ళు, చిన్ననీటి వసతి క్రింద అయితే ఎకరాకు 2 క్వింటాళ్ళు—

రైతు ప్రభుత్వానికి లెవీ ఇవ్వవలసి వుంటుంది. డెల్టా భూములకు ఎక్కువ, చెరువుల క్రింద మాగాణులకు తక్కువ లెవీ నిర్ణయించబడిందన్నమాట. ఈ లెవీని ప్రభుత్వాధికార్లయినా వసూలుచేయవచ్చు; లేక ప్రభుత్వం నిర్ణయించే ఏజంట్లయినా సేకరించవచ్చు. లెవీ ధాన్యం చెల్లించనిదే రైతు తన ధాన్యాన్ని అమ్ముకోడానికి వీలులేదు.

ఐదుఎకరాల లోపుగావున్న రైతు లెవీనుండి మినహాయింపబడినాడు.

లెవీ పోను రైతువద్దవున్న మిగులు ధాన్యాన్ని కొనుగోలుచేసే మిల్లరు, తాను కొనే ధాన్యంలో 75 శాతం ప్రభుత్వానికివ్వాలి; మిగిలిన 25 శాతం తాను స్వేచ్ఛగా అమ్ముకోవచ్చు

—ఇదీ ప్రభుత్వ లెవీ విధానం. ఈ విధానం తర్వాత మరలా మారబోతుంది. రైతు లెవీరేటులో మార్పువుండకపోవచ్చు; కాని మిల్లరుమాత్రం తానుకొనే ధాన్యమంతా (75 శాతం కాకుండ నూటికి నూరుపాళ్ళు) ప్రభుత్వానికి సమర్పించుకోవలసి వుంటుంది. దీన్నిబట్టిచూస్తే ధాన్యం వ్యాపారాన్ని ప్రభుత్వమే చేపట్టాలనే విధానాన్ని అమలుజరపడమే అవుతుంది. ఆ పేరు పెట్టకుండా, లెవీ పద్ధతి అంటున్నారు; అంతమాత్రమే!

ఇదివరలో మిల్లరు ఇవ్వవలసిన లెవీ శాతం 25 నుండి 50 పెంచినప్పుడే (కొన్ని జిల్లాలలో 75 శాతం కూడా!) పెక్కుమంది మిల్లర్లు ధాన్యం వ్యాపారానికి సలాంకొట్టారు. నూకల పేరుతో బియ్యం ఎగుమతిచేసే చిల్లరగుంట వ్యవహారాలకు సిద్ధపడే ఘటనాఘటన సమర్థులైన వ్యాపారుల తప్ప, తక్కినవాళ్ళ చేతులు ముడుచుకున్నారు. 50 శాతం లెవీ ప్రభుత్వానికిచ్చినా, తక్కిన 50 శాతం దొంగరవాణాద్వారా ఆనష్టాన్ని పూడ్చుకొని లాభం సంపాయించవచ్చుననే ఆశ, అవకాశం వున్నంతవరకు నెల్లూరుజిల్లాలో కొందరు మిల్లర్లు వ్యాపారంచేశారు. విజిలెన్సు, తదితరుల నిర్బంధాలు ఎక్కువయ్యేసరికి ఆ కొద్దిమందికూడా దాదాపు మానేసినట్లే వున్నారు. మానేయక ఏమి చేస్తారు? మొలగొలుకు ధర తీసుకోండి; ప్రభుత్వ నిర్ణీతధర పుట్టి (850 కిలోలు) రూ 552–50 లు; బయట మార్కెట్‌లో రూ 600 లతో ప్రారంభమై రూ 800 లకు చేరింది; అది రూ 900 లకు కూడా పోవచ్చు. పుట్టికి రూ 50 లు మొదలు రూ 350 ల వరకు నష్టంపెట్టుకొని, ప్రభుత్వానికెవరివ్వగలుగుతారు? వ్యాపారి నాలుగుపావులు మిగల్చుకోడానికి వ్యాపారం చేస్తాడుకాని, ప్రజాసేవకు కాదుగదా! ఖర్చులు, తరుగులు, బోనస్‌లు వగైరాలక్రింద ఫుడ్ కార్పొరేషన్ తనవద్దవున్న బియ్యంనెత్తిన ఎంత అదనపు బరువును వేస్తున్నదిచూడినప్పుడు, ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుడు లాభాన్ని ఆశించడంలో తప్పేముంది?

మా కర్షక విలేఖరి

ఈ చర్చనోద్దేశ్యం ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుని సమర్థించి, కార్పొరేషన్‌ను విమర్శించడంకాదు. రెంటిలోనూ మంచి చెడ్డ రెండూ వున్నాయి. అదికాదు ఇప్పటి సమస్య; ధాన్య వ్యాపారంలో ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుడనేవాడు లేకుండా, కేవలం ప్రభుత్వమే కొనేట్టుంటే రైతు పరిస్థితి ఏమిటా అనేది ఆలోచించి తీరవలసిన సమస్య. అటులెవీ చెల్లించుకొని, ఇటు మిగిలిన ధాన్యాన్ని గిట్టుబాటు ధరకు అమ్ముకోడానికివీలులేకుంటే ఏమిచేయాలి? ప్రభుత్వం రైతు గొంతుకు వురితాడువేస్తున్నది; అతన్ని దివాలా తీయించచూస్తున్నది; పరోక్షంగా అధికోత్పత్తికి దావు దెబ్బ కొడుతున్నది!

ఆహారధాన్యాల పంపకంలో ప్రభుత్వ అజమాయిషీ వుండవలసిందే; కొరత వున్నన్నిరోజులు వుండితీరవలసిందే. కేవలం ప్రయివేటు వ్యాపారులకే వదలితే, వాళ్ళు దేశాన్ని ముంచివేస్తారు, ప్రజల ప్రాణం తీసివేస్తారు! మేమచెప్పేది, వ్యవసాయ ఖర్చులు, రైతు స్థితిగతులు తెలిసి కాని ధాన్యానికి ధర ముట్టచెప్పడం అవసరమనేది! జనవరిలో ఒకేధర, డిసెంబరులో అదేధర వుండడం సమంజసమా అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. నిల్వవుంచినందుకు ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌కు తరుగులు, నిర్వహణ ఖర్చులు, వడ్డీలు గిడ్డీలు ఏ విధంగా అవుతున్నాయో; రైతు వద్ద వున్నా ఆ విధంగానే అవుతాయి. అది గమనించకుంటే రైతు చితికిపోతాడు, అధికోత్పత్తికి వుత్సహించలేక పోతాడు. ధాన్యంధర మితిమీరడం వుచితంకాదు, అది శ్రేయస్కరమూకాదు, కొనుగోలుదార్ల శక్తికి మించితే అదీ ప్రమాదమే! అందువల్లనే ప్రభుత్వం నిర్ణయించేధర మొదటనే న్యాయమైనదిగా వుండాల. ఆ ధర న్యాయమైనదైతే, రైతు బాధపడడు; ప్రభుత్వ ధరకు— మార్కెట్ ధరకు అంతరం లేకుంటే, వ్యాపారి దొంగదారులు వెతుక్కోడు!

న్యాయమైనధర అంటే ఎంత? ఇప్పుడు నిర్ణయించింది మాత్రం సరైనధరకాదు. పుట్టి రూ 600 అనేది కనీసధర అయిపోయింది. అంతకంటే తక్కువకివ్వాలంటే, రైతుకు మనస్కరించదు. అదీకాక, న్యాయమైనధర నిర్ణయించేటప్పుడు, వ్యవసాయ ఖర్చులూ పరిగణనకు తీసుకోవాలి. రసాయనిక ఎరువులకే రైతు ఎకరాకు కనీసం రూ150, 200 వెచ్చిస్తున్నాడు. పంటకొచ్చేలోగా మూడుసార్లయినా ఎరువులు వేయనిదే పండడంలేదు. ఆ ఎరువులు బ్లాక్ మార్కెట్‌లోతప్ప రాజీనంతగా దొరకటం లేదు. ఇక ట్రాక్టరు రుసుము, కూలిరేట్లు సామాన్యంగాలేవు. అన్నీ చూసుకుంటే ఖరీఫ్ సీజన్లోనే ఎకరాకు నాలుగైదువందలైనా ఖర్చవుతున్నది. అధికదిగుబడిచ్చే వరిరకాలైతే ఈ ఖర్చు మరీ ఎక్కువ. నెల్లూరు తాలూకాలో ఒకరైతు నన్నై ఎకరాల్లో ఐ. ఆర్. 20 వేశాడు; వేసిన వారం పదిరోజులకు వెల్లువ పడింది. దాన్ని మామూలుగా తీసుకరావాలని, దుక్కిలో కొట్టేసిన 40 బండ్ల పేడ ఎరువు, దుక్కిలోవేసిన రెండు బస్తాల మిశ్రమఎరువు; వేతకుపట్టిన మితిమీరిన ఖర్చు దండగపోకూడదు; అంత ఖర్చు పెట్టి, శ్రమపడిచేసి మూడుపుట్లయినా పండించకుంటే పరువుపోతుందని— తెచ్చే బస్తాలకు, కమ్మరిస్తున్న బస్తాలకు (ఎరువు) సందులేకుండావుంది. ఎకరాకు 700 రూలకు తక్కువకేకుండా ఖర్చవుతుందని అతని అంచనా. ఖర్చేమో ఖచ్చితంగా తెలిసిపోతుంది; రాబోయేపంట దైవాధీనం! ఈ రకమైన పరిస్థితిలో చాలామంది రైతులు కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. ధాన్యం ధర నిర్ణయించేటప్పుడు ప్రభుత్వం ఈ వాస్తవాలన్నిటిని గమనించాలి. అంతేకాక, తాను నిర్ణయించిన ధరకు రైతు ఇచ్చేట్టుంటే ప్రభుత్వం వెంటనే కొనగలిగిన స్థితిలో వుండాలి; మెలగులాలుపెట్టి వారిని విసిగించకూడదు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

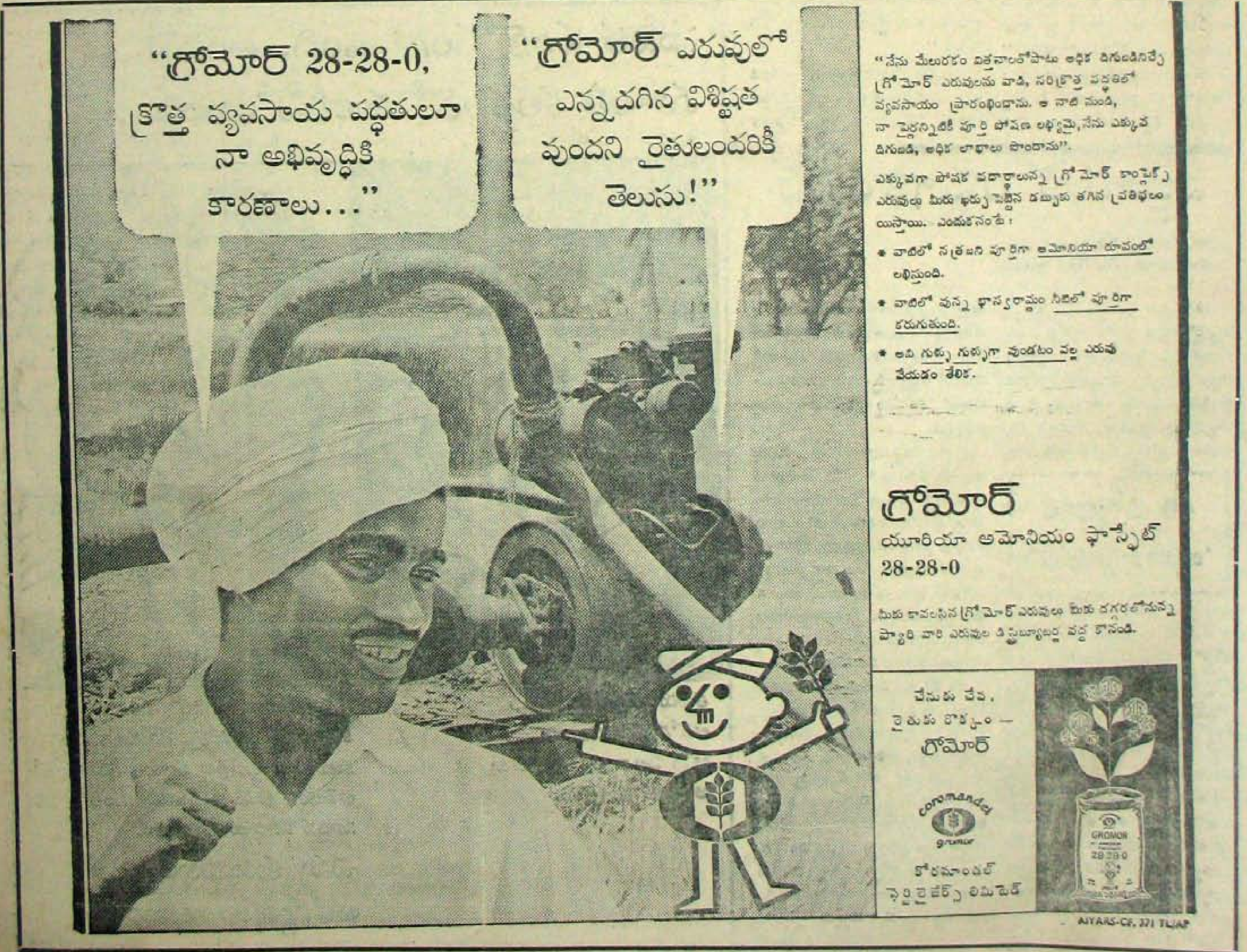

నెల్లూరు విద్యార్థులారా- మిమ్ములను అభినందించాలి!

పరిస్థితి అదుపు తప్పుతుందేమోనని భయపడ్డాము; ప్రశాంతత భగ్నమౌతుందేమో, అవాంఛిత సంఘటనలకు అవకాశమేర్పడ్తుందేమోనని హెచ్చరించాము. మా ఆందోళన సహేతుకం, నిరాధారం కాదని 21 తేది గుంటూరు, కృష్ణాజిల్లాలలో జరిగిన సంఘటనలు నిరూపించాయి. ముల్కీ వ్యతిరేకాందోళన మహోగ్రరూపం దాల్చి, అగ్నిపర్వతంలాగా బ్రద్దలై 15 మంది అమాయకుల ప్రాణాలను ఆహుతి చేసుకొంది. ఇంకెందరినో చావు బ్రతుకులమధ్య కొట్టుకలాడేట్టు చేసింది. ప్రజాజీవితాన్ని అల్లకల్లోలం చేసింది; ప్రభుత్వ ఆస్తి పాస్తులను అగ్గిపాల్జేసింది

సాయంకాలం కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఆవరణంలో ఎన్జీఓలు సభపెట్టారు. ఎన్జీఓ సంఘాధ్యక్షుడు పి. జితేంద్రనాథ బాబు అధ్యక్షతన జరిగిన ఆ సభలో టి. సి. కొండయ్య, ఎన్జీఓ నాయకులు, విద్యార్థి ప్రతినిధులు రాష్ట్ర విభజన ఒక్కటే మార్గమంటూ ఉపన్యాసాలు చేశారు.

22 తేది రాత్రి జోరున వర్షం కురుస్తున్నా, కరెంటు ఆగిపోయి చీకటి ఆవరించినా విద్యార్థులు కార్యాచరణ సంఘాధ్యక్షుడు మధుసూదనరెడ్డి అధ్యక్షతన టౌనహాల్లో పెద్దసభ జరిపారు. ఆసభలో నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి ఆంధ్రులకు జరుగుతున్న అన్యాయాలను ఏకరువుపెట్టి వై. సి. రంగారెడ్డి, నిరవధిక నిరాహారదీక్ష చేస్తున్న విద్యార్థి జి. దయానందరావు వగైరాలుకూడా ప్రసంగించారు.

ఆనం వెంకటరెడ్డి, ఆయన అనుచరులు వచ్చకురాలేదు. విద్యార్థులు పిల్చినా రాలేదట. ముఖ్యమంత్రి పీఠమెక్కటానికి కాదనేది సభకు రాలేదని కొందరు విమర్శించారు. కాని వెంకటరెడ్డి విద్యార్థులతో-ఉపన్యాసాలవల్ల లాభమేమిటి; ఆంధ్రుల హక్కుల రక్షణకోసం ఏమిచేయడానికైనా నేను సిద్ధమే అన్నారట.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డి వేదికపైన కూర్చున్నారుకాని మైక్ ముందుకు రాలేదు. ఆ కొరత తీర్చడానికి కాబోలు ఆయన గింపులు చేస్తున్నారు. శవదహన కార్యక్రమాలుకూడా జరుపుతున్నారు. మొత్తం మీద పరిస్థితి ప్రశాంతంగావుంది. ఎవరూ రెచ్చిపోవటం, దిష్టిపెట్టడం జరగనందుకు సంతోషిద్దాం! ముఖ్యంగా రాజకీయ పార్టీల ముసుగులో సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు యిందులో జొరబడనందుకు హర్షించాలి. విద్యార్థులను తమంతట కాముగా వదిలేస్తే ఎంతో ఉదాత్తంగా ప్రవర్తిస్తారని 'నెల్లూరు బంద్' నిరూపించింది. తమ ఆందోళనను ఎంతో హుందాగా, ఎంతో జయప్రదంగా, పటిష్ఠంగా, బలవత్తరంగా నిర్వహించిన నెల్లూరు విద్యార్థులను అభినందిస్తున్నాము.

21 తేది గూడూరు, కావలి వగైరా ప్రాంతాల్లోకూడా ప్రశాంతంగా బంద్ జరిగింది

సాధారణంగా జనం రెచ్చిపోవడానికి, విధ్వంసానికి ధోరణికి దిగడానికి కొంత వరకు అధికారుల, పోలీసుల కల్పించు కూడా కారణమౌతుంటుంది. నెల్లూర్లో అది జరక్కపోవడం హర్షనీయం. జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ పార్థసారథి ఈ ఆందోళన మొదలైనప్పట్నుంచీ సమయస్ఫూర్తితో, సమయోచితంగా వ్యవహరిస్తూ; విద్యార్థులను తరచూ కలుసుకొంటూ, అనుక్షణం వారి ధోరణులను అవగాహన చేసికొంటూ వచ్చారు. బంద్‌రోజు కూడా కలెక్టరు, ఎస్ పి. శ్రీ శ్రీకాంతరెడ్డి పరిస్థితిని అదుపు తప్పిపోనివ్వకుండా చూచేందుకు రెండు కళ్ళూ ఒక్కచోట పెట్టకుండా తిరిగారు; ప్రశాంత వాతావరణాన్ని కాపాడారు. విద్యార్థుల్లో సహనం ఏ విధంగా అయితే అభినందనీయమో, కలెక్టరు, ఎస్ పి. గార్ల సమయస్ఫూర్తికూడా అంతే అభినందనీయం

గూడూరులో గొడవ?

ఆరోజు వుదయం నుండి గూడూరు టెలిఫోన్ ఎక్స్చేంజి పనిచేయలేదు; మూసివేయించిందట ముల్కీ వ్యతిరేక ఆందోళనావరులు మూసివేయించినట్లుంది. గూడూరు, నాయుడుపేటలలో ఈ రోజు బంద్ జరిగినట్లుంది.

కడావటివార్త: సాయంత్రం 6 నుండి గూడూరు ఎక్స్చేంజ్ పనిచేస్తున్నది.

21 తేది బంద్‌రోజు కాకానగర్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌ను ఆపి దానితో సరదాగా ఆడుకొంటున్న నెల్లూరు విద్యార్థులు.

23 తేది తెలంగాణాలో కూడా చిచ్చు రగుల్కొంది. ఆ చిచ్చులో విదేశీయుడైన ఒక హైదరాబాదువాసి ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

రాష్ట్రం అరాచకం పాలయింది. ఎందరు హతులయ్యారో, ఎంత ఆస్తి బుగ్గిపాలయిందో అంచనావేయలేని అస్తవ్యస్త పరిస్థితి యేర్పడింది. ఒంగోలు, చీరాల, తెనాలి, విజయవాడ, అదోని తదితర ప్రాంతాల్లో ఆందోళన అదుపుదప్పి; కొన్నిచోట్ల అసాంఘిక శక్తుల చేతుల్లో చిక్కుకొని అల్లకల్లోలాలకు దారితీసింది.

ఈ ఉద్రిక్త వాతావరణంలో ఆదర్శప్రాయంగా, అభినందనీయంగా, అత్యంత సంయమనంతో వ్యవహరించింది నెల్లూరు, నెల్లూరు విద్యార్థులు! 21 తేది నెల్లూరు మొత్తం బంద్ అయిపోయినా, ఊరేగింపులు, ఉద్రేకాలు ఎప్పటికన్నా ఎక్కువగానే వుండినా పరిస్థితి చెయ్యిదాటిపోలేదు ఏ క్షణాన ఏమవుతుందోనన్న భీతావహం అలుముకొనివుండినా విద్యార్థులు, ఎన్జీఓలు శాంతియుతంగా అహింసాయుతంగా తమ ఉద్యమం నడిపించారు.

ఉదయం రైల్వేస్టేషను వద్ద వందలాది విద్యార్థులు చేరి గూడ్సు కాకానగర్ ఎక్స్‌ప్రెస్సులను ఆపేశారు. గంటన్నర రెండు గంటలసేపు రైళ్ళను ఆపారేకాని ఎక్కడా అదుపుతప్పి ప్రవర్తించలేదు. రైలుపట్టాల మీద జనం బారులుతీరారేకాని అక్రమాలకు పాల్పడలేదు. పైగా, కాకానగర్ ఎక్స్‌ప్రెసు ప్రయాణీకులకు భోజనం పొట్లాలు పంచిపెట్టి తమ సంస్కారాన్ని, హుందాతనాన్ని ప్రదర్శించుకున్నారు.

'ముల్కీ పాస్‌పోర్టుమీద గద్దెయెక్కిన పి.వి. దిగిపోవాలి' అనే నినాదం పి. వి. పైనే కేంద్రీకృతం చేశారు. ముల్కీ నిబంధనలేకాదు; తెలంగాణాకు ప్రత్యేక బడ్జెటు, ప్రాంతీయసంఘం, అడిషనల్ చీఫ్ సెక్రటరీ-అన్నీ రద్దుకావాలి; లేకపోతే విడిపోవాలి-అన్నారు.

టి. సి. కొండయ్య ఒకే భాషవారంతా ఒకే రాష్ట్రంలో వుండాలనే సూత్రం ఎక్కడా పాటించబడలేదని, ప్రత్యేక రాష్ట్రం యేర్పడేవరకూ పోరాటం సాగాల్సిందేనన్నారు

మేగోరె వరకు అడుగు ముందుకు వేశారు. మనమే ఒక నాయకుణ్ణి యెన్నుకొని, ఒక ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుచేసుకొందాం అని సవాలుచేశారు. రేబాల దశరథరామిరెడ్డి ప్రధాని ప్రకటించలేకపోతే ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పాటుచేద్దామన్నారు. సుబ్బా వెంకటరత్నం నాయుడు ఆంధ్రులకు అన్యాయం జరిగితే ఏ త్యాగమైనా చేయడానికి సిద్ధమన్నారు. వి. ఆర్. కాలేజీ లెక్చరరు ఎం. పట్టాభిరామిరెడ్డి 2:1 నిష్పత్తి అమలుచేసి సమైక్యంగా వుండటమే శ్రేయోదాయకమన్నారు. 'సమైక్యత' అన్న మాట వినే విద్యార్థులు సహించేటట్లులేరు. పట్టాభిరామిరెడ్డి ఉపన్యాసంలో ఉపోద్ఘాత భాగమే ఎక్కువ కావడమేగాక, కలిసి వుందాం అన్నమాటకూడా జనానికి ఆవేశం కల్గించింది. అట్లావున్నాయి ఉద్రేకాలు!

వారైతే విద్యార్థి నాయకుడు ఎన్. వెంకయ్యనాయుడు మంత్రివర్గాన్ని వెంటనే రద్దుచేసి రాష్ట్రపతిపాలన పెట్టాలన్నారు.

ప్రధాని కార్యదర్శికొక సుదీర్ఘమైన జాబు వ్రాశారు. రెండుగావిడిపోవడమే శ్రేయస్కరమన్నారందులో! యాభైఏళ్ల ప్రజాసేవారంగంలో వున్నవారుగా, నలభైఏళ్ళుగా తెలంగాణాతో సంబంధము, అశేష బంధువర్గం కలవాడుగా; ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వం బలపడుటకుగా ఈ సూచన చేస్తున్నట్లు శ్రీ లక్ష్మీనరసారెడ్డి వివరించారు. జాబు కాపీని ప్లానింగ్ మంత్రి ధార్ కు కూడా పంపారు.

విద్యార్థులు, ఎన్జీఓలు రోజూ ఊరే

—

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

రెండు గండాలు తప్పాయి!

ఈ వారంలో నెల్లూరుకు రెండు గండాలు తప్పాయి! 21తేది బంద్ ప్రశాంతంగా జరిగిపోయింది; అది మహదానందకరమైన విషయం. రెండవది-బుధవారం రోజు నెల్లూరు పెద్ద తుపానుకు గురికావలసింది; కొద్దిపాటి గాలితో, వానతో అది తప్పిపోయింది. ఈ వారం నెల్లూరుకు మంచికాలమనే అనుకోవాలి!

తుపాను శ్రీహరికోట దీవుల వద్ద తీరాన్ని దాటిపోయింది. దానివల్ల సూళ్లూరుపేట ప్రాంతంలో చెట్లు పడిపోయినట్లు, ప్రాణనష్టంకూడా వున్నట్లు ధృవపడని వదంతి పోను, రవాణా సౌకర్యాలు లేవుకాబట్టి, అధికారవర్గాలకు కూడా వర్తమానం లేదు.

మనుబోలు వద్ద కండ్లేరు అడ్డగించినందువల్ల, ఈ రోజు రాకపోకలు బంద్ అయిపోయాయి. ట్రంకురోడ్డుమీద బారు అడుగుల లోతు నీళ్ళు పారుతున్నాయట. రేపుమధ్యాహ్నానికి కూడా బస్సులు గిస్సులు పోలేవంటున్నారు.

రైళ్లు లేవు!

మూడు రోజుల నుండి రైళ్లు లేవు. ఇక రెండుమూడు రోజులు కూడా వుండకపోవచ్చు. చెదురుమదురుగా ఒకటి రెండు గూడ్సు బండ్లు పోతున్నట్టున్నాయి; అవీ రక్షణ ప్రదేశాలకు.

మైపాడు అప్పీలు

కళా చందిరారణ్ణు హత్యానేరం నెల్లూరు అడిషనల్ జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగారు కొట్టివేసినందుగా; ప్రభుత్వం హైకోర్టులో వేసిన అప్పీలు అడ్మిట్ చేసుకోబడినట.

బ్యాంకు ఎన్నికలు

కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎన్నికల నామినేషన్లు, ఉపసంహరణలు పూర్తయ్యాయి. మొత్తం 21 స్థానాల్లో కందుకూరు, కనిగిరి, రాపూరు తప్ప మిగతావన్ని ఏకగ్రీవ యెన్నికలే! ఆ 18 లో గూడూరుకుమాత్రం ఎన్.సి. అభ్యర్థి. మిగతావన్ని ఆనంవారివశం. కందుకూరు, కనిగిరి, రాపూర్లలో పోటీతీవ్రంగా వుండబోయేట్టుంది. అయినప్పటికీ బ్యాంకు మళ్ళీ ఆనం వారికే దక్కింది. భక్తవత్సలరెడ్డి అధ్యక్షుడు కాబోతాడట. అభ్యర్థుల వివరాలు పైవారం.

—

ముల్కీ నిబంధనలకు నిరసనగా నెల్లూరు లాయర్లు 22 తేది వానకురుస్తున్నా, నల్లకోట్లు తడుస్తున్నా లెక్కచేయక నెల్లూరు వీధుల్లో నిశ్శబ్దంగా ఊరేగింపు చేశారు. నెల్లూరు లాయర్లు ఒక ప్రజాసమస్యమీద యిట్లా వూరేగింపు చేయడం, నిరసన తెలియజేయడం యిదే మొట్టమొదటిసారేమో!

ఒంగోలు కాల్పులు (మొదటి పేజీ తరువాయి)

యిస్తున్నారు. 23 తేదీ విషాదపు ప్రకటనోత్సవం జరుపుకొనటకు న్యాయవాదులు అనుమతి అడిగితే, కలెక్టరుగారు నిరాకరించారు. ఆ కాల్పుల తర్వాత, మారణహోమం తర్వాత నేటికానే విషణ్ణ వాతావరణంలో వుంది నేడు ఒంగోలు టవును!

ఆ 21 తేదీ సంఘటనలు సంక్షిప్తంగా వివరిస్తాం: ఉదయం పది గంటల ప్రాంతంలో షుమారు 50 మంది విద్యార్థులు స్టేషనుకు పోయారు; కమ్మీలకు అడ్డంగా పడుకొని గూడ్సు రైలును ఆపారు. కలెక్టరుగారు వారిని అడ్డు తొలగమన్నారు; వాళ్ళు తొలగలేదు. టియర్ గ్యాస్ వదిలారు, లాఠీచార్జి చేశారు. ఇంతలోగా జనసమూహం విచ్చేసింది. 50 మందితో వుండిన మూక 5 వేలకు పెరిగింది. కలెక్టరుగారికి అపాలజీ కోరారు; ఆ పట్టంలో కలెక్టరు బంగళా దగ్గర వున్న తీవులు నిప్పుపెట్టబడింది; అప్పటికి స్టేషనువద్దకు కనపించాయి, కలెక్టరు గమనించారు; లాఠీచార్జీ మా వల్ల చెయ్యకొద్దని ఆయన సిద్ధపడుతున్నట్లుంది; అంతలోగా ఆయన మీద రాళ్ళు వచ్చాయి. దానితో అదుపు తప్పిపోయిందనుకున్నారేమో, కాల్పులకు ఉత్తరువు చేశారు. అక్కడ మగ్గురు చనిపోయారు: దుబ్బ వరదారెడ్డి, దర్శి మోహనరావు, అద్దంకి రామచంద్రరావు (వల్లూరు వాసి సర్పంచ్ కృష్ణయ్యగారి కుమారుడు) - స్టేషనువద్ద చనిపోయినవారు ఈ మగ్గురు.

అక్కడ స్టేషను వద్ద కాల్పులు జరుగుతుంటే, అక్కడ టవునులో కలెక్టరు బంగళాలో ఒక టీవును, ఒక ఫియట్, ఒక అంబాసిడర్ కార్లను, ఒక వ్యానును తగులబెట్టారు; కలెక్టరు బంగళాకు కూడా నిప్పు పెట్టారు; అంతలో రెండుగదులు దగ్ధమై పోయాయి. నిప్పు పెట్టిన సమయంలో కలెక్టరుగారి సతీమణి, బిడ్డ వుండినారట. వారిని తయటకు రప్పించి ఆ విప్పుట నిప్పు పెట్టారని ఒక వార్త; లేదు, ఆమె దొడ్డి దారిన పారిపోయి ప్రక్క యింటిలో ఆశ్రయం తీసుకున్నదని ఇంకొకవార్త. ఏమైతేనేం, ఆమె భయవిహ్వలురాలై రక్షణకు వేగంగులు తీసినట్లుంది. కలెక్టరాఫీసుకూ నిప్పుపెట్టారు; పూర్తిగా భస్మీపటలమైపోయింది. ఒక కర్చీగాని, ఒక్క కాగితం, ఒక్క ఫైలుగాని మిగలలేదు. అట్లనే హెడ్ పోస్టాఫీసుకూడా పరశురామ ప్రీతి గావించబడింది. పోస్టాఫీసు నష్టమే 15 లక్షల వుంటుందని అంచనా వేస్తున్నారు. ఎల్. ఐ. సి. రిజిస్ట్రారు ఆఫీసుకూడా అగ్ని కి గురియై నష్టపోయిన ఆనాను తగు లెక్కట్టువార్త. సెంట్రల్ ఎక్సైజు కూడా ముట్టడించారట కాని, కాల్పులలో మూకను చెదరగొట్టారట. కాల్పులలో అక్కడెవరూ గాయపడలేదు.

ఈ దహనకాండ జరుగుతుండగా, టవునులో గస్తీలో పోతుండిన సెంట్రల్ రిజర్వు పోలీసును జనం ఎస్టార్ దర్గా సమీపంలో ముట్టడించింది; వాళ్ళ మీద రాళ్ళుకూడా వేశారట. 'ఆత్మరక్షణకు' వాళ్లు తుపాకులు కాల్చారు. ఈ కాల్పుల్లో బి. వెంకటేశ్వరరావు అనే షైలరు మరణించాడు. పోలీస్ కాల్పుల్లో మొత్తం 4 గురు మరణించగా, 9 మంది గాయపడ్డారు. గాయపడినవారు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు.

21 తేది నుండి నాలుగు రోజులపాటు అమలులో వుండునట్లు 144 సెక్షను విధించబడింది. మంత్రిత్రయం కాకాణి వెంకటరత్నం, అసిగాని భగవంతరావు, మూర్తిరాజు గారలు 23 తేది ఒంగోలు వచ్చారు; నాగార్జున గెస్టుహౌస్ వద్ద సభ పెట్టారు. ప్రశాంతంగా వుండమంటూ, అంతా ఎక్కువ త్యాగాలు చేయవలసివస్తుందన్నారు వారు. గౌతు లచ్చన్న, పి రాజగోపాలనాయుడు, నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, ఎన్. జి. ఓ. నాయకులు శ్రీరాములు, వెలిగొండయ్యగారలుకూడా వచ్చిపోయారు.

కలెక్టరుగారు ఎస్. పి. బంగళాలో పౌరప్రముఖుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, స్టేషను వద్ద ఏ పరిస్థితుల్లో కాల్పులను ఉత్తరువివ్వవలసి వచ్చింది వివరించారు. మస్తాను దర్గావద్ద జరిగిన కాల్పులకు తనకు సంబంధంలేదని, దానికి మేజిస్ట్రేటు విచారణకు ఉత్తరువు చేశానని చెప్పారు. ఆఫీసుల దహనకాండతో విద్యార్థులకు సంబంధంలేదని కలెక్టరు అడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబులిచ్చారు.

పరిస్థితి అంతా చూస్తే, ఆ రోజు ఒంగోలు రంగం సంఘవ్యతిరేకశక్తుల చేతిలో పడినట్లుంది!

ఈ రోజు (24 తేది) ఉదయం పది లారీల్లో ఒంగోలుకు సైనికదళాలు దిగాయి. సాయంత్రం అనంతరం రెండుమూడు వందల మంది సి. ఆర్. పి. వాళ్ళుకూడా వచ్చారు. టవును ప్రశాంతంగా వుంది. కొత్తగా ఏర్పడిన ఒంగోలు జిల్లాకు 21 తేది సంఘటనలు, నష్టాలు పెద్ద 'షాక్'అనే చెప్పాలి.

* * *

శాసనసభ్యుడు శ్రీ అరేటి కోటయ్య తంతిద్వారా ఒక ప్రకటన పంపారు. మృతుల, క్షతగాత్రుల కుటుంబాలకు తన గాఢ సంతాపం తెలియజేస్తూ, సి. ఆర్. పి. ని, సైనికదళాలను వుపసంహరించాలని; 21 తేది కాల్పులను గూర్చి బహిరంగ విచారణ జరపాలని వారు కోరుతున్నారు. ఆంధ్రులకు న్యాయం జరగకుంటే తన పదవికి రాజీనామా యిచ్చుటకు సిద్ధంగా వున్నానని కోటయ్యగారు ప్రకటిస్తున్నారు.

ROTARY CLUB - NELLORE

GROUP STUDY VISIT TO UNITED STATES OF AMERICA

Rotary Club; Nellore invites applications from the residents of Nellore for selection on GROUP STUDY EXCHANGE TEAM for visiting United States in May-June, 1973 for a period of 4 to 6 weeks. Outstanding young businessmen and professionals (only males) of the age group of 25 to 35 years inclusive at the time of application are eligible. Free travel (Jet economy class) Banglore-Boston-Banglore will be provided Stay in United States will be provided by the Rotarians. During their stay ;abroad the members will have an opportunity to study Government, Justice, Education, Health, Industry, Research, Religion& Culture, Recreation Sports etc. of the area Those selected will be responsible only for their personal incidental expenses.

K. GOPALA REDDY,
Secretary,
Rotary Club, Nellore.

హైదరాబాదు వార్త (మొదటి పేజీ తరువాయి)

కల్గించడం, గ్రంధాని పరిష్కారసూత్రాల్లో ఒకటిగా వుంటవచ్చునని వూహించబడుతున్నది. ఉద్యోగాల విషయంలో పరిస్థితిని పరిశీలించి, నివేదించుటకు ఒక కమీషన్ నియామకం జరగవచ్చునని కూడా అంటున్నారు. తెలంగాణావారి ప్రత్యేక హక్కుల గడువును సంధిదశకూడా ప్రధాని తన నిర్ణయాన్ని ఇవ్వడు ప్రకటించకపోవచ్చునంటారు. ఈ గడువును నిరవధికంగా పొడిగించుకుంటూపోవడంకూడా కేంద్రానికి ఇష్టం లేదంటారు.

ఇక మంత్రివర్గానికి నేటి ధిండి-ఆంధ్ర మంత్రుల రాజీనామా చేయడమనేది వుండకపోవచ్చునని హైదరాబాదులో అనుకొంటున్నారు. ప్రధాని నిర్ణయం ప్రజలకు అంగీకారం కానప్పుడు తాము రాజీనామా యిచ్చుటకు అనుమతించవలసిందిగా పీ. వీ. కోరినమాట నిజమేనని, కాని దవాఖానాహుతం అది పీ. వీ. వదవం ఇచ్చినంతగా చెప్పారని తెలుస్తున్నది. ఇకొక కొత్త పరిణామం - చెన్నారెడ్డికి విదారు లిచ్చి, పి. వి. తో పూర్తిగా వుంటుండిన పాత ప్రజాసమితికి చెందిన తెలంగాణా మంత్రులు, ఢిల్లీలో చెన్నారెడ్డిని కలసుకొని, ఇక తాము ఆయనతోనే (చెన్నారెడ్డితోనే) వుండగలమని హామీ యిచ్చారని తెలుస్తున్నది.

కృష్ణ, గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలో తప్ప, రాష్ట్రమంతటా పరిస్థితి అదుపులో వున్నట్లు, ప్రశాంతంగా వున్నట్లు అధికారవర్గాలు భావిస్తున్నాయి. అదోనిలో జరిగింది అనుకోని సంఘటనని వీరిభావం.

దయానందరావు (మొదటి పేజీ తరువాయి)

వలసిన ఉపకారం జరిగిందిగనుక; ఇక ప్రత్యేకంగా, అదనంగా జరపవలసిందేమీ లేదుగనుక దీక్ష విరమించి, ప్రశాంత వాతావరణానికి దోహదం కల్పించవలసిందిగా అందరూ దయానందరావును కోరారు. కాని ఎందువల్లనో దయానందరావుకు నాయకులమాటల్లో నమ్మకం కుదరక పోవడంవల్ల దీక్ష విరమణకు ఒప్పుకోలేదు. 21 తేది ఎన్. జి. ఓ. ల సభలోను, 22 తేది విద్యార్థుల సభలోనూ దయానందరావు ప్రసంగిస్తూ తాను ప్రాణత్యాగానికి సిద్ధంగా వున్నానని త్రికరణశుద్ధిగా చెప్పాడు. అతనిలో కన్పించిన దృఢదీక్ష, సంకల్పబలం, చిత్తశుద్ధి ఆశ్చర్యం కల్గించింది.

23 తేది విద్యార్థి కార్యాచరణ సంఘం దయానందరావు దీక్ష మానుకోవల్సిందంటూ ఒక తీర్మానం చేసింది. ఉత్తరించినస్తున్నా ఆ విద్యార్థి అన్నిటికీ తట్టుకొని, కన్నతల్లి కన్నీటికికూడా లొంగకుండా 10 రోజుల నిరాహారదీక్షవల్ల 14 పౌనులబరువు తగ్గిపోయాడు, ఆస్పత్రికి తరల్చాలని నిశ్చయించారు.

24 తేది ఉదయం దయానందరావును నాయకులు, విద్యార్థులు, అధికారులు అందరూ ముట్టడించారు. ఈ ప్రయత్నం జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ పార్థసారధి చొరవతో జరిగినట్లుంది. శ్రీ పార్థసారధి, శాసనసభ్యులు శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి, శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డి, ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఆర్. సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి, శివ. శేఖర్, శ్రీ గోపాలకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, శ్రీ అన్నదాత మాధవరావు, శ్రీ వి. ఆనంద రామయ్య, కాలేజి లెక్చరర్లు, వివిధ కళాశాలల విద్యార్థి నాయకులు ఎన్నోవిధాల దయానందరావుకు నచ్చచెప్పి దీక్ష విరమింపజేశారు. కలెక్టరుగారిచ్చిన నిమ్మరసం అందుకుంటూనే తీసుకొని దయానందరావు దీక్ష వుపసంహరణచేశాడు. వెంటనే అతన్ని ఆస్పత్రికి పంపించారు.

దయానందరావు తన దీక్షావిరమణ తాత్కాలికమే నంటున్నాడు. ముల్కీ సమస్యమీద పెద్దలిచ్చే పరిష్కారం సకలాంధ్రులకు సమ్మతకరం కాకపోతే, తిరిగి డిసెంబరు 16 తేది నుండి తాను దీక్షకు పునఃప్రారంభిస్తానని అంటున్నాడు.

ఏమైనా, 10 రోజుల కఠోరదీక్షపూని పెద్దల సలహాతో వుపసంహరించుకొన్న దయానందరావును అభినందిస్తున్నాం. దీక్షావిరమణకు కాయశక్తులా కృషిచేసిన కలెక్టరుగార్ని, ప్రిన్సిపాల్‌గార్ని, స్థానిక నాయకులను అభినందిస్తున్నాం.

శివారెడ్డి పద్యాలు

ముల్కీ

మునుపు హెచ్చరించె ముల్కీకి గురియింటి
ముక్తకంఠంగ రెండు ముక్కలన్న
ముదరకుంది వ్యాధి మొదటికొచ్చేసి ది
నయుమ కొట్టనాకొ నమ్మినాను!

ఇంటికొక్కకర్త, యిల్లాలికొకకర్త
అచ్చ తెలుగుబిడ్డ లందరకును
వొక్కరాజధాని, దిక్కొక్కటుండంది
ముల్కీగుంపవెంచ మునలమైంది!

అన్నదమ్ములట్లు ఆంధ్రాతెలంగాణ
కలిసిమెలిసివుంటె కట్టొజాతి
వొర్వలేక చెవిలో వూదారు, పోశారు
విషము రాజకీయ నేతలెవరొ!

పదవికొరకు ఎంతపనికైన తెగుతాడు
నరుడు చదువుకున్న నాగరికుడు.
పాడికుండ దెచ్చి పగులగొట్టేస్తాడు
పీకముక్కతాడు పీకదరికి!

పిల్లలార! మీకుంల ముల్కీసమస్య
నే పరిష్కరిస్త నేడొ రేపొ
హైదరాబాదు బొయ్యి తయ్యేదొ పొయ్యేదొ
తేల్చుకొని వస తిర్మునుస్త.

ఆర్. ఎల్. రెడ్డి

అర్థగర్భితంగ అతిశాంతధర్యంగ
మాస్వాతంత్ర్య రమ్యమంచిపెడ్త
తెరచోసినావు తీర్థగరెక్కేసి
పెక్కుగతులనీవె పెద్దబుర!

సంస్కృతాంధ్రమందొ, పాశ్చాత్యమందెందొ
దైవమందెదొ దా ధర్మమందు
యేదొ నేర్చుకుంచి యిమ్మన్న నోటున్న
ఏబ్బొరకమ్మ ఎ.తామెలుగు!

పాటించి ఆహ్మా రత్నము
యేటికి యెదురీదె పర్మిటిరాలు
బోటులవలలో దిక్కుక,
ఆటంపదగుంది సిరి ఆర్. ఎల్. రెడ్డి!

చిరంజీవి బత్తెపాటి వివాహం

వస్తుక్కాల్టి బత్తెపాటి సుబ్బారెడ్డి
పమ్మ, స్నేహశీలి సద్గుణాల
రాశి, కోహినూరు రత్నమ్మ శ్రీదేవి
కలరుతేద, యేటి కర్పూరాలు

ఎక్కడున్నవాడొ, విమయ్యిపోయ్యాడొ
సుమతి బత్తెపాటి సుబ్బారెడ్డి
అయ్యరేటికోటి ఆదివాక్యశోభతో,
వాసిగాంచె పెళ్ళివైభవమ్ము!

పంచాంగం

అనిశ్చితం

1973 జనవరివరకు శనీశ్వరుడు మిగతా మండల తారాగహములు, రాహు కేతు మధ్యస్థితిలో వేళ కాలపాత్రతలు అవాంతర, అతివృష్టి, ఉద్రేక. ఓపికవల్ల సూచితమౌతాయున్నది.

నిర్దుష్ట ముహూర్తములు

నవంబరు 29, 30 డిసెంబరు 1 తేదీలు వాస్తు వైవాహిక ముహూర్తములు శుభ్రాహ్యం.

అనూరాధకార్తె

డిసెంబరు 2 తేదీసాయంత్రం 6-58 నిమిషములవరకు అనూరాధకార్తె వుండును

నవంబరుతిథులు

25 శని	పంచమి	సా.	6-59	గం.ని.
26 ఆది	షష్టి	సా	4-59	,,
27 సోమ	సప్తమి	సా	4-07	,,
28 మంగళ	అష్టమి	మ.	3-47	,,
29 బుధ	నవమి	మ.	3-55	,,
30 గురు	దశమి	సా.	4-33	,,

డిసెంబరుతిథి

1 శుక్ర	ఏకాదశి	సా.	5-37	,,

—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

In the Court of the District Judge. Nellore,
A. S: No. 102/72.

Pulluru Subba Reddy, —Appellant.
Sri Vemulamma Temple, perimidi; Represented by its Executive officer —Respondent.

NOTICE

The above appeal filed by the appellantagainst the Judgement and decree in O. S. No. 50/70 D. M. C. Venkatagiri stands posted to 30-11-72 for the notice to the respondent by publication. In default of appearance the appeal will be heard and decied exparte.

—K. V. SUBBA RAO,
Advocate for the appellnet

మిన్నా
వెంకటచలంనాయుడుగారు
13-11-72 తేది రాత్రి
2-03 గం. స్వర్గస్థులైరి.
29-11-72 తేది ఉదయం
8 గం॥ స్వగృహమున ఉత్తర
క్రియలు జరుగును
ఇట్లు కుమారులు:
యం. వి. రావు, యం. పి. రావు
యం. జె. రావు.

★ ప్రత్యగాత్మ 'స్త్రీ'లో చంద్రకళ పాత్రలు

★ నవలామణుల 'జీవితం' 'జీవనతరంగాలు'

★ నహతా మంచి చిత్రాలు తీయకూడదా?

★ పద్మనాభం 'ఆజన్మబ్రహ్మచారి'

★ తెలుగుజీవితానికిచేరువగా 'రామరాజ్యం'

'సినిమా పరిశ్రమ ప్రజా సామాన్యంలో వుండే పామరత్వాన్ని ఆసరా చేసుకుని విజృంభిస్తున్నది. సామాన్య ప్రజలకు ఏ కళను గురించీ గుణాగుణ విచక్షణలేని కారణంచేత నటులూ, గాయనులూ, గేయకారులూ, కళాకారులు కొంతమంది అయినా తమకున్న ప్రతిభకు మించి కీర్తిప్రతిష్ఠలూ డబ్బూ గడించుకోగలుగుతున్నారు'— అంటారొక చోట శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు. అభిమాన దురభిమానాలకు అతీతంగా, నిశిత విశ్లేషణ విమర్శనా దృష్టితో చూస్తే మన సినిమా పరిశ్రమలో అధిక సంఖ్యాకులు ఈ కోవకు చెందినవారు. సినిమా లక్ష్యమేమిటి, మంచి సినిమా లక్షణమేమిటి అన్న అవగాహన బొత్తిగా లేకుండా; ఒక చిత్రం ద్వారా తాము చెప్పదలచుకున్నదేమిటో తమకే సరిగ్గా తెలీకుండా; అసలు చెప్పదలచుకున్నదంటూ ఏమీ లేకుండా; ఎన్నుకున్న కథకు ఒక సామాజిక ప్రయోజనం వుండాలన్న స్పృహే లేకుండా; అథవావున్నా దాన్ని సక్రమంగా ఆకళింపు చేసుకోకుండా; సామాజిక జీవితాన్ని అనుసరించాలనికాని, ప్రతిబింబించాలనికాని, సహజత్వానికి దగ్గరగా రావాలనికాని ప్రయత్నించకుండా—ఏవో సినిమాలు తీసి మన మొహాన పారేస్తున్నారు. పది పదిహేనేళ్ళ క్రితం మన తెలుగు సినిమాలు మరీ ఇంత బరితెగించిలేవు. తెలుగు కథలు, తెలుగు జీవితాలకు సంబంధించిన కథలనే ఎన్నుకొని, వారి వారి ప్రతిభావ్యుత్పత్తుల మేరకు చిత్రాలు నిర్మించేవారు. ఇప్పుడు పరిస్థితి అలాలేదు. అది తెలుగు సినిమాలేనా అన్న అనుమానం, అది తెలుగు దేశంలో జరిగే కథేనా అన్న సందేహం, ఇట్లాంటి మనుషులు మన మధ్య ఎప్పుడైనా వుంటారా అనే సంశయం కల్గించే చిత్రాలు కోకొల్లలుగా వస్తున్నాయి.

దర్శకులకు లెక్కేకాదు. దర్శకత్వం అంటే స్పష్టంగా తెలియని వాళ్ళందరూ దర్శకులై మనప్రాణాలు తీస్తున్నారు. ఊపిరి తిప్పుకోడానిక్కూడా వీలులేనట్టుగా చిత్రాలు తీసి పారేస్తున్నారు.

ఏదెట్లున్నా, తెలుగు సినిమా రంగం ఒక కళారంగంగా కాకపోయినా, ఒక వ్యాపార కేంద్రంగా మాత్రం విరాజిల్లుతూంది. ఆ ఫ్యాక్టరీలో తయారవుతున్న కొన్ని చిత్రాలనుగూర్చి ఈవారం ముచ్చటించుకొందాం.

ప్రత్యగాత్మ ప్రత్యేకత

తెలుగు సినిమారంగంలో ప్రతిభావంతులని చెప్పుకోదగ్గ చాలా కొద్దిమంది దర్శకుల్లో ఒకరు ప్రత్యగాత్మ. కాని ఆయన ప్రతిభ సమగ్రంగా సంపూర్ణంగా వ్యక్తీకరించబడే చిత్రం యింతవరకు ఆయన తీయలేదని నా అభిప్రాయం. ఆయన పాతచిత్రాలు చూస్తే అంతకన్నా ప్రతిభావంతంగా సినిమాలు తీయగలడనే ఆశాభావం కలుగుతుంది. యూ. టీ. పెంటమెంట్‌తో చిత్రాలు తీసిన దైవకాలి ప్రత్యగాత్మ పూర్ణామూవీస్‌వారి 'స్త్రీ'కి ప్రత్యగాత్మ కథకుడు, దర్శకుడు. స్త్రీ త్యాగాన్ని ఇతివృత్తంగా కల్గిన చిత్రాలు అనేకం వచ్చాయి. ప్రత్యగాత్మ 'స్త్రీ'కూడా భారత నారీ జీవితాన్ని అన్ని కోణాలనుండి సమగ్రంగా దర్శనీయంగా మలచబోతూంది. అత్యుత్తమ తెలుగు కథకుడు శ్రీ రాచకొండ విశ్వనాథశాస్త్రి సంభాషణలు రాశారు.

చంద్రకళ, కృష్ణంరాజు, చంద్రమోహన్, ధూళిపాళ, రమణారెడ్డి, కొత్తనటుడు దీక్షిత్ నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి సంగీతం మహదేవన్. ఇందులో చంద్రకళ రెండు పాత్రలను ధరిస్తూంది.

నవలామణుల చిత్రాలు

ఒకప్పుడు తెలుగుచిత్రాలు బెంగాలీకథలను తమిళకథలను పట్టుకుని ఊగులాడుతుంటే దానికి కారణం 'తెలుగులో మంచికథలేవీ?' అనేవారు. ఇటీవల తెలుగులో నవలామణులు విపరీతంగా బయల్దేరడం, వాళ్ల అచ్చం సినిమాకథలనుపోలిన నవలలను రాయడంవల్ల తెలుగు సినిమాకు కథల లేవనేకొరత తీరిపోయింది. నిజంగానే మంచికథలు— అసలైన తెలుగు కథలు— కావాలనుకొంటే బుచ్చిబాబు, గోపీచంద్, కొడవటిగంటి, రావిశాస్త్రి, 'రారా' లాంటివారి కథల నెన్నుకోవాలి. కాని మన నిర్మాతలు వాటిజోలికిపోయి చేతులు కాల్చుకోదలుచుకోరు. వాళ్ళకు కావల్సినవరకు మన రచయిత్రులు రెడీమేడ్‌గా అందిస్తున్నారాయె!

ఏమైనా తెలుగునవలలను తెరకెక్కించడానికి మన నిర్మాతలు పూనుకోవడం సంతోషదాయకం. ఇక మనరచయిత్రులు మంచినవలలేరాస్తే మంచిసినిమాలు వచ్చి తీర్తాయి. సి ఆనందరామం నవల 'ప్రేమసూత్రం' 'జీవితం' పేరట తెరకెక్కబోతూంది దర్శకుడు కె. ఎస్. ప్రకాశరావు. ప్రకాశరావు జీవితం నటుడుగా ప్రారంభమైనా, హీరోగాకన్నా విలన్‌గా ఆయనకు మంచిస్థాయిని ప్రదర్శించినా, 'దీక్ష' లాంటి ఉత్తమచిత్రాలవల్ల దర్శకుడుగానే ఆయన స్థిరపడ్డాడు. చాలాకాలం మరుగునవుండి ఇటీవల వరుసగా విజయవంతమైన చిత్రాలను అందించారు. 'జీవితం' శ్రీధర్‌ప్రొడక్షన్స్ చిత్రం. కబిడి పాటి రాధాకృష్ణ మాటలు; రమేష్ నాయుడు సంగీతం. శోభన్‌బాబు, కృష్ణంరాజు, కె. వి. చలం, శారద, జయంతి వగైరాలు నటిస్తున్నారు.

. . .

యద్దనపూడి సులోచనారాణి కథల్లో పాత్రలు సాధారణంగా మనకు అందుబాటులో వుండేవికావు; మన కనుచూపు కానవచ్చేవికావు; ఆ సంఘటనలు మనదైనందిన జీవితాల్లో తారసిల్లేవికావు. అందువల్లనే సినిమావారికి అవి బాగా ఆకర్షిస్తున్నట్లున్నాయి.

మట్టిలో మాణిక్యాలు, రాళ్ళలో రత్నాలు దాగి వుంటాయనే సత్యాన్ని ఇతివృత్తంగా ఆమె రాసిన 'జీవనతరంగాలు' నవలను సురేష్‌మూవీస్ వారు తెరకెక్కిస్తున్నారు. తాతినేని రామారావు దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రంలో శోభన్‌బాబు, గుమ్మడి, కృష్ణంరాజు, పద్మనాభం, చంద్రమోహన్, వాణిశ్రీ, లక్ష్మి, సూర్యకాంతం వగైరాలున్నారు.

ప్రకాశరావు "పెద్దకొడుకు"

సుందర్‌లాల్ నహతా లాంటి అన్ని హంగులూ కలిగిన నిర్మాత పరిశ్రమకు గర్వకారణమనదగిన చిత్రాలను తీయవచ్చు. కొత్తగా పరిశ్రమలో ప్రవేశించే వారికి ధైర్యం వుండదు కాని నహతా లాంటి లబ్ధప్రతిష్ఠులు ప్రయోగాత్మక చిత్రాలు తీయవచ్చు. కానీ తీయరు. నహతా చిత్రాల్లో గొప్పదని చెప్పుకోదగినవేమీలేవు. ఇప్పుడు కె. ఎస్. ప్రకాశరావు దర్శకత్వం ఆయన నిర్మించే 'పెద్దకొడుకు' ఆ కొరత తీరుస్తుందని ఆశిద్దాం. శోభన్, నాగభూషణం,

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

ఇల్లు అమ్మబడును

17/84 విస్సరాజువారివీధి, నెల్లూరు
మిద్దెగదులు: 8 అంకణములు
పెంకుటిల్లు: 6 ,,
ఖాళీస్థలము 16 ,,
ఎలక్ట్రిసిటీ, బావి, కొళాయి వసతి అన్నది (రూ. 25,000 అడారు వెలు) వలయువారు క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయవచ్చును.

టి. వి. రమణారావు,
18/1 క్రిష్ణాపురం,
కోడంబాకం - మద్రాసు-24.

ఇల్లు అమ్మబడును

★ ★ ★

మద్రాసు బస్టాండు సమీపంలో మాథ్యూస్ కొట్టుకు పడమటివైపుయిల్లు అమ్మబడును. షుమారు విస్తీర్ణము 65 అంకణములు. 58 అంకణములు కట్టుబడి గల రెండంతస్తుల మిద్దెయిల్లు 4 కాపురాలుండవచ్చు, ప్రతి కాపురమునకు కరంటు, కొళాయి, బాతురూములు వేరే కక్కసు ప్రత్యేకముగా కలవు.

వివరములకు—
కె. సి. మ్యాథ్యూస్
మాథ్యూస్ కొట్టు
నెల్లూరు

కాకినాడ 1 వ అడిషనల్ సబార్డినేటు జడ్జివారి కోర్టులో

S. C. 164 of 68 E. P. 40 of 72

గ్రంధి భీమరాజు — డిక్రీహోల్డరు
బోగా వీరవెంకట్రావు —జడ్జిమెంట్ డెట్టారు

పై నెంబరు ప్రతివాది తాలూకు యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తులు పై నెంబరు డిక్రీకి క్రింద 7-12-72 తేదీ పై కోర్టువారి ఎదుట వేలం వేయబడును. కావలసినవారు పాడుకొనవలెను.

వేలం ఆస్తి షెడ్యూలు

1) తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా కాకినాడ సబ్‌రిజిష్ట్రారులో చేరిన కాకినాడ జగన్నాధపురంగ్రామం తాలూకు నివేశనస్థలం అందలి మేడ మొదలగు కట్టడములకు హద్దులు M.C. No 24 of 54-6-13. New No 54-6-8 New Asst No 11745.

[తూ] గ. 27-2-6 లు లేక 25-43 మీ. ప్రతివాది గురువులు తాల్కా మట్టిగోడ, [ద] గ. 8-0-8 లు లేక 7-52 మీ. ప్రతివాది అప్పలరాజు మట్టిగోడ [ప] గ. 20-1-0 లేక 8-58 మీ. చేరిసం నారయ్యమ్మ తాలూకు [ఉ] గ. 8-2-0 లేక 7-92 మీ. రాజవీధి. సదరు హద్దులు మధ్యమైన స్థలం మేడ అందలి యావత్తు కట్టడములు సహా వాటి కిమ్మత్తు రు 5000-00 తనఖాకు లోబడి రు 500-00, ఆమీనా కిమ్మత్తు రు 25000-00.

2. డిటో డిటో డిటో యం సి నెం. 24/54 3-22 గల పెంకుటింటికి హద్దులు: కొత్త నెం 54-8-4 అసెస్‌మెంటు నెంబరు 11710 [తూ] 10 గ॥ లేక 9.14 మీ. ఉమ్మడిసందు కొంతమేర బోగా పోలయ్య గారి స్థలం కొంతమేర [ద] 20 గ॥ లేక 18-28 మీ కాకినాడ పట్టణం తాలూకు ఇల్లు [ప] 10 గ॥ లేక 9-14 మీ. రాజవీధి [ఉ] 20 గ॥ 18-28 మీ. వద్దుల వరసింహం యిల్లు సదరు హద్దులమధ్యస్థమైన స్థలం అందలి పెంకుటియిల్లు తలుపులు ద్వారబంధములువగైరాలుసహావాటికిమ్మతు రూ. 4000, తనఖాకు లోబడి రూ. 500 ఆమీనా కిమ్మతు రూ. 20,000 సదరాస్తి పాడుకొనవలసినవారు కావలసిన నకళ్ళు వాది అడ్వకేటుగారివద్ద ఉచితంగా పొందవచ్చును.

—వేములకొండ శ్రీహరిరావు,
డి. హో. తరపు అడ్వకేటు.

ప్రశ్నోత్తరావళి

ఏ. పి. హెచ్. నెల్లూరు

'విచిత్రబంధం' లో నాటకంలో కుతుబ్‌షా, భాగమతి సముద్ర తీరంలో కలుసుకొన్నట్లు చూపుతారు. ఒక నాటకంలో అలాంటిదృశ్యం చూపడం అసంభవ మంటాను?

★ చిత్రీకరణకు సినిమాల్లో కొన్ని లైసెన్సులున్నాయి

ప్రశ్నలను ...
పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపాలె
కొలను బ్రహ్మానందరావు,
7–నాగేశ్వరరావు రోడ్డు,
టి. నగర్, మద్రాసు—17.

కె. చంద్రశేఖర్ నెల్లూరు

'విచిత్రబంధం' చిత్రం బాగులేదు సంగీతం అసలు బాగులేదు కాని మీరు బాగుందన్నారు. విమర్శకుడుగా మీరంత దిగజారిపోతారనుకోలేదు!

★ మీకు బాగున్నది నాకు బాగులేక పోవచ్చు. దానికేంచేస్తాం. మనసులో వున్నదిరాస్తే దిగజారినట్టా?

ఎస్. ప్రభాకర్ నెల్లూరు

మనదేశ చిత్రాలను ఒకభాషనుండి మరొకభాషలో పునర్నిర్మించేందుకు హక్కులు కొంటారుకదా. విదేశచిత్రాలకు కొనరా? 'డెత్ రైడ్స్ ది హార్స్' ను 'దెబ్బకు థా దొంగలముఠా' చేశారు; 'లాస్ట్ ఇన్ ది డెజర్ట్' ను 'పాపం పసివాడు' చేశారు. హక్కులు కొనే తీశారా?

★ ఆ ఇంగ్లీషు చిత్రాల డిస్ట్రిబ్యూటర్లు మద్రాసులో వున్నారుకదా. వారి నోరు నొక్కేసేదాలు.

ఎ. రాధామనోహరశర్మ గుంటూరు

'కులగౌరవం' ఛాయాదర్శకుడు మార్కస్ బార్ట్లీ మునుపెన్నడైనా తెలుగు చిత్రాని పనిచేశాడా?

★ విజయా వారి చిత్రాలన్నిటికీ పనిచేసిన ప్రముఖవ్యక్తి.

ఐ. దయాకరరెడ్డి బుచ్చి

కృష్ణ, శోభన్‌బాబులను మీరు రామారావు, నాగేశ్వరరావు తర్వాత అంతటి స్థాయికి వస్తారని వ్రాశారు. కానీ వారు నటించిన చిత్రాల్లో విజయవంతమయ్యేవాటి కన్నా దెబ్బతింటున్నవే ఎక్కువగా వుంటున్నాయ్!

★ అక్కినేని, నందమూరి చిత్రాల్లో మాత్రం ఎన్ని అపజయం పొందలేదు?

షేక్ ఈసూబ్‌బాషా లేగుంటపాడు

నాగేశ్వరరావు చిత్రానికి యింతవరకు టి.వి. రాజు సంగీత సారధ్యం వహించనందుకు, నాయికగా దేవికగా నటించనందుకు ప్రత్యేకకారణాలేమైనా వున్నాయా?

★ కారణం మీరు ఊహిస్తున్నదే!

ఎం. సుశీల కావలి

కావలి కళాజ్యోతి వుత్సవాల్లో పెద్దాలకు ఆయన స్నేహితుడు 'నోట్లదండ' వేసిన సంగతి మీరు వ్రాయలేదేమండీ?

★ నిజమే. నా చిరకాల మిత్రుడు కొండయ్య ఆ రూపాయల దండ వేశాడు. ఆ విషయం రాయనందుకు మీకన్నా నాకే ఎక్కువ బాధ కల్గింది.

పి వి.ఆర్. రెడ్డి కలిచేడు

జగ్గయ్య ఏ చిత్రం తీస్తున్నాడు?

★ ఇప్పుడేం తీయడంలేదు.

టి. వల్లికుమారి నెల్లూరు

నాగేశ్వరరావు సంభాషణలు చెప్పేటప్పుడు ఎందుకట్లా బిగుసుకపోతాడు?

★ ఆయనమీదవచ్చే విమర్శల్లో ఇదొకటి. కానీ ఈ మధ్యవస్తున్న నాటకాలు చూస్తుంటే చాలామంది ఆ మేన్నర్లు అయన్ని అనుకరిస్తున్నారు మరి ప్రజలకు అదే బాగుందేమో!

బి. బుజ్జమ్మ వవ్వేరు

చిత్రాల్లోచేరి ఏదో సాధించాలని పగటి కలలు కనే యువతీ యువకులపై మీ అభిప్రాయం?

★ ఆత్మవంచనశీలురని నా అభిప్రాయం.

కోసూరి రమణయ్య కావలి

'విచిత్రబంధం'లో ఆస్తికోసం కక్కుర్తిపడి గుమ్మడి రంగారావును హత్యచేస్తాడు. అంతా అది ఆత్మహత్య అని నమ్ముతారు. తన తండ్రి ఆత్మహత్యకు నాగేశ్వరరావు కారకుడనే అపోహతో వాణిశ్రీ అతనిపై ద్వేషభావం పెంచుకొంటుంది. కాని చిత్రం చివర వరకూ సన్నివేశంలో రంగారావు హత్య ప్రసక్తేలేదు తన తండ్రి చావుకు ముఖ్య కారకుడనుకొన్న వ్యక్తిం తన అపోహ తీరకముందే ఎట్లా పెళ్ళిచేసుకొంది?

★ కథలో పెద్దలోపమే అది. వివరాలకు పోలేదు దర్శకుడు.

ఎం. శ్రీరాములు దుల్‌కోట్ (ఎం.పి)

'దసరాబుల్లోడు' ఏదైనా హిందీచిత్రం ఆధారంగా నిర్మింపబడిందా?

★ కాదు. దీన్నే హిందీలో తీద్దామనుకొంటున్నారుకాని యింకా ప్రారంభించలేదు.

వై. ప్రకాశం లేగుంటపాడు

మేము ఏ. ఎన్. ఆర్. అభిమాన సంఘం పెట్టాలనుకొంటున్నాము. దాన్ని మద్రాసులో రిజిస్టరు చేయాల్నా?

★ అనవసరం.

కె. వెంకటకృష్ణయ్య నాయుడుపేట

'ప్రాణస్నేహితుడు'లో ఎం. జి. ఆర్. నివసించే బంగళా 'ప్రేమనగర్'లో వున్న బంగళాయే. అవునా?

★ ఆ రెండు చిత్రాలకూ ఆర్ట్ డైరెక్టరు కృష్ణారావే కాబట్టి అదే సెట్టును ఉపయోగించి వుంటారు

బి. చక్రధర్ నెల్లూరు

'కులగౌరవం' చిత్రం సంగీత దర్శకుడు టి. కె. వెంకటేష్ అని మీరు వ్రాశారు. కాదు; టి. జి. లింగప్ప సంగీత దర్శకుడు.

★ వారి పొరబాటు. తెలుగు కన్నడ చిత్రాలకు టి. జి. లింగప్ప సంగీత దర్శకుడు.

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

సివిల్ సూపర్ వైజర్

కావలెను

సివిల్ ఇంజనీరింగ్ వనులుచేయు ఒక వరమ్‌లో సివిల్ సూపర్ వైజరుగా పని చేయుటకు B. E. డిగ్రీ లేక L. C. E. డిప్లొమా, కలిగి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎక్కడైనా పనులుగు ప్రదేశమున వుండి పని చేయుటకు సిద్ధముగావున్న వారి నుండి అప్లికేషన్ కోరబడుచున్నది. అనుభవము వున్నవారికి ప్రాధాన్యత యివ్వబడును. అర్హతలనుబట్టి వేతనము యివ్వబడును.

Advt. Box No. 192

జమీన్ రైతు-నెల్లూరు.

In the Court of the Subordinate Judge of Adoni

O. S. 44 of 71 E. P. 18 of 72

B. Timmaiah—Plaintiff D.Hr.

Kande Venkaiah Setty

—Defendant Judgment debtor

PUBLIC NOTICE OF COURT AUCTION

The Public is informed that the schedule mentioned undivided half share of the Judgment Debtor housewill be sold in court auction on 22-12-72 between 11-00 a. m. and 5 p. m. in court premises. The intending bidders may participate. Necessary particulars can be obtained from court or from Decree Holder's advocate.

SCHEDULE

House facing East is situated within Puchakayalamada village Panchayat limits bearing Door No. 88 in Ward No. 2 in the Registration district of Kurnool and within the sub-registration district of Pathikonda and bounded as follows:—

East : Public Rastha, West: Gorrella Vannurappa open site Doddi, North: Rastha, South: House of Puchakayala Ven kata Reddy.

MEASUREMENTS

East to West : 16 yards, i. e. 14.6304 metres; North to South : 8 yards; i. e. 7.3152 metres.

NOTE:- Undivided half share of the Judgement debtor in in the schedule house.

Decree Holder's Value :— Rs 9000/- being approximate value of undivided half share.

Judgement debtor' value not given.

—D. L. Gangadhara Chetty
Advocate for D. Hr.

వారం...వారం (3వ పేజీ కొరవ)

రాదు. స్వయంశక్తిలో నే నిజమైన సౌభాగ్యం, ఆత్మగౌరవం, అభ్మాభిమానం, అందరికీ లభించాలని లక్ష్యంకాగలవనే విశ్వాసం కావలెను.

, , ,

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల ఒక పెద్ద 'బూచి' ని ప్రదర్శించింది అది కొత్తదేమీ గాదు. దానిసంగతి అందరికీతెలుసును. దానిచర్యలు హానికరంగా వున్న వుడు చర్యగైకొని ప్రజలకు తెలియచేయవలెను. అది చేయకపోగా, దానిచర్యలు అవకాశం కలిగించవని అమెరికా మంత్రి చెప్పడం, దానినిబట్టి మన అర్థిక విదేశాంగ మంత్రులు సంతోషించడం జరిగింది. ఈ నాటకాన్ని ప్రస్తావించి, మార్క్సిస్టు పార్టీ ఏమన్నదంటే, ప్రతిపక్షాలపై దుమ్మెత్తిపోయడానికి ఈ 'బూచి' ని ప్రభుత్వం ధారాళంగా వినియోగిస్తున్నదని ఆరోపించింది.

ఆ 'బూచి' పేరు సిఐఎ- అమెరికా రహస్య వ్యవహారసంస్థ. స్వతంత్రపార్టీ పీలూమోడీ పార్లమెంట్‌లో 'నేనే సిఐఎ ఏజంటును' అని ఒకబోర్డు తగిలించుకుని ప్రదర్శించాడు స్పీకర్ ఆక్షేపణను మన్నించి ఆయన బోర్డును తీసివేశాడు.

, , ,

దేశాంతర బూచి! మావోచైనా బూచి ఏమిటో ఎరుగుదురా? బంగ్లాదేశ్ నిజంగా స్వతంత్రం కాలేదు! అయితే తాను దానిని గుర్తిస్తుందట! యుద్ధఖైదీలను పాకిస్తానుకు తిరిగివంపవలెనట. ప్రపంచసంస్థ తీర్మానాన్ని ఆదరించవలెనట! ఏమిటో ఆ తీర్మానం?

, , ,

రష్యా అన్నా చైనాకు ఇప్పటికీ వడి రావడంలేదు. గత ఆరుసంవత్సరాలలో సోవియట్ రాజ్యపు అణుశస్త్రాగారం అయిదింతలు పెరిగిందని చైనా ఆరోపిస్తున్నది. అమెరికా-రష్యాలు కలిసి ప్రపంచంలోని ఆయుధసామగ్రి వ్యయంలో సగానికిపైగా ఖర్చుపెడుతున్నారు- ప్రపంచంలో అన్నిటికంటెపెద్ద మిలిటరీయంత్రాన్ని సోవియట్ రివిజనిస్టులు కలిగివున్నారు- మనం మెళకువతో వుండవలెను- ఇదీ చైనావరస.

బలప్రయోగం అనేకచోట్ల చేసింది లేదా చేస్తానని ధమ్కీ ఇచ్చి ఇతరులను లొంగదీసుకున్నది- ఎన్నోవుదాహరణలువున్నవి- చైనా సరిహద్దుమీద నిల్పిన పెద్ద సేనావాహినినే గమనించండి- అనికూడా చైనా వ్యాఖ్యానించింది.

, , ,

జపానుతో చైనా దోస్తీ రావడం రష్యాకిష్టంలేదు. మావోయిస్టు పవర్‌పాలిటిక్స్‌లో ఒక సాధనంగా మారిపోతావు సుమా!- అని జపాను సీమను రష్యా హెచ్చరిస్తున్నది.

జపాన్‌తో రష్యా చాలకాలం నుంచి సమాధానపడే యత్నం చేసింది. కాని ఆ ప్రయత్నం రష్యా అపేక్షించినంత మందిగా సంభవం కాలేదు. ఈలోగానే జపాను చైనాలు సమీపంగా వచ్చినవిగదా అనే దుగ్ధ సహజంగా రష్యాకు వుంటుంది.

చైనాతో సరిహద్దుల తదితర రాజకీయ సమస్యల పరిష్కారానికై రష్యా సాగించిన చర్చలు ఫలించలేదు. చైనాలో రష్యా రాయబారిని గూర్చి 'చీ-చీ' వ్యాఖ్య చేసినందుకని రష్యా రాయబారి సభలోనుంచి వెళ్ళినాడు. రష్యాలో చైనా రాయబారి తన రాజ్యంపై రష్యన్లు విపరీత వ్యాఖ్యానం చేసినందుకని లేచివెళ్ళినాడు.

అమెరికా - చైనా - జపాన్ కూటమిని చైనా వినియోగించుకుని తూర్పు ఆసియా-పసిఫిక్ రంగాలలో సోవియట్ రాజ్య సంకల్పాలకు ఆటంకం కలిగిస్తుందనే భీతి రష్యాకు గలదని కూడా పరిశీలకులంటున్నారు.

జపాన్ - చైనాల దోస్తీ, ఇప్పటి అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలకీ మంచిదేనని అంటూ, అంత హడావిడిగా జపాను ప్రధాని వర్తించవలసిన పనియేమి?- అని రష్యాలో ప్రశ్నించారు. మూడు నెల్లలో కొత్త జపాను ప్రధాని (తనాకా) 35 ఏండ్ల నుండి చైనాతో సడిచిన యుద్ధపరిస్థితిని అంతంచేయడం ఆశ్చర్యకరమనిపించింది- (యుద్ధం ముగిసినా యుద్ధ పరిస్థితి స్థిరంగా వుంటుంది చాలకాలం వరకూ!)

జపాను విదేశాంగమంత్రి రష్యాకు వచ్చినప్పుడు సోవియట్ రాజ్య ప్రధాని కలిసినారుగాని అధినేత (పార్టీనాయకుడు బ్రెజ్నెవ్) కలియలేదు. జపాన్-చైనా సాన్నిహిత్యానికి సోవియట్ రాజ్యం ఈ విధంగా అసంతృప్తిని వెల్లడించిందని అనుకుంటున్నారు.

, , ,

ప్రపంచంలో నుండి దేశానికి దిగివచ్చి తమిళనాడులో ప్రవేశిస్తే, కరుణానిధి ప్రభుత్వానికి స్వస్తివాచకం చదవవలసి తరువాయి ఇంటిలోని పోరు చెవితో నిజోరికతో పోల్చి ఇంతింతకాదయా అని ఊరకే అన్నారా? ఎవ్వరూ చేయలేని పని అఖిలకు ఎం. జి. ఆర్. చేతుల మీదుగా జరిగిపోతున్నది.

అన్నా ఒక ఉదాత్తమైన స్థాయికి చేరి తన పార్టీకి సర్వత్రా అదరాభిమానులను కలిగించే సమయంలో అస్తమించాడు. మిగిలిన నాయకు లెవరికీ ఆ ప్రవృత్తిలేదు. వారేమి చేసారో వారిలో వారికి అన్నీ ఎరికే! ఆ విధంగా చేస్తూ డెమోక్రసీగా ఎదటివారి నోరు మూయించడం కష్టం అందుకని, నెమ్మదిగా అన్ని రంగాలలో డి. ఎం. కె విరాట్ స్వరూపాన్ని ప్రదర్శించడం ఆరంభమైనది. అందువలన ఎదిరించే వారి వైరుధ్యం మరింత అధికమైనది.

డి. ఎం. కె. పార్టీ స్థానే వరొక పార్టీ రాలేదు. పార్టీల కలయికవస్తే అది ఎన్నాళ్ళో సాగదు. కనీసం మార్క్సిస్టుల మద్దతునైనా డి. ఎం. కె ప్రభుత్వం పొందలేకపోయింది. కేంద్రంతో కలిసి కమ్యూనిస్టులు డి.ఎం.కె మీద యుద్ధం చేయడం వీరికి గిట్టదు. ఐనా కార్మిక-కర్షక క్షేత్రాలలో డి.ఎం.కె ప్రభుత్వ చర్యలు దారుణమైనవని వీరు చాటించారు.

ఏ పార్టీ సానుభూతి లేక తన పార్టీలో పెద్ద చీలిక తెచ్చుకున్న డి.ఎం.కె పార్టీ పాలన సాగడం సాధ్యంకాదు. ఈపాటి కప్పుడే దానిని దించి (లేక అదే దిగిపోతే) కొత్త పరిపాలనా సంరంభం ఏ విధంగా చేయించవలెనే ఆలోచనలో వడివుంటారు కె. కె షా! నామకహా లోగడ ఈయన గవర్నర్! ఇప్పుడు నిజంగానే గవర్నర్! వచ్చినవని అయింది. ఐతే కొత్త గవర్నర్‌గా ఆయనే వుంచుతారో మరొకరిని వేస్తారో?

శాసనసభ తాత్కాలిక రద్దు, మళ్ళీ సమావేశం వగైరాల బాగోగులు రాజకీయ పండితులను చర్చించనీయండి. కరుణానిధి ప్రభుత్వం తానై దిగవలెనా లేక దింపబడే వరకూ వుండవలెనా అనే సూక్ష్మంశాన్ని వివరంగా మేము చర్చించదలచుకోలేదు. ఈపాటికి ఏదో ఒకటి జరిగి వుంటే ఆశ్చర్యపడము.

కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని నడిపే క్రియాశీలి వహా సొంపుగా కథ నడిపించి, తొందర -నేదే లేకుండా, ఓపికగా కార్యసాధన చేసినందుకు పరిశీలకులు కొందరు ఆ క్రియాశీలిని అభినందిస్తున్నారు. ఆ క్రియాశీలికి తోడ్పడిన మంత్రిమండలినే మే మభినందిస్తున్నాము

మునుపు ఆ క్రియాశీలి పక్షానికి కావలసిన పని చేసిపెట్టి, గట్టిగా బేరమాడి, దేశాన్ని ఆ పక్షానికిచ్చి రాష్ట్రాన్ని గట్టిగా కరుణానిధి పిడికిట బిగించినాడు ఇప్పుడు ఆ పక్షానికి తన అస్తిత్వం కంటకంకాగా, ఇతర పక్షాలన్ని కలిసి ఆ పక్షానికి తోడై తనమీద యుద్ధానికి దిగేట్లు చేసుకున్నాడు. అప్పుడు, ఇప్పుడు కూడా కరుణానిధి ఆ పక్షానికే సేవచేసినాడు.

—

రైతులోకం

(4 వ పేజీకొరవ)

ప్రక్కనున్న మైసూరులో ధాన్యం కొనుగోలు ధర మనకంటే ఎక్కువ నిర్ణయించబడింది. అంతేగాక, ఆ ధరమీద వది పదిహేను రూపాయలు బోనస్ రూపంలో ఎక్కువ యిచ్చి తిండి కరువు లేకుండా చూచుకొనుటకు సిద్ధపడింది. ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో మైసూరును ఎందుకు అనుసరించకూడదు? కేంద్రాన్ని అడుక్కతినకుండా కేంద్రానికి ఇచ్చేస్థితికి ఎందుకు రాకూడదు?

, , ,

ప్రభుత్వం ధరలనిర్ణయానికి ధాన్యాన్ని నాలుగు రకాలుగా విభజించింది. అజాబితా చూస్తే, మనం ఎన్నడూ వినని పేర్లుకూడా అసంఖ్యాకంగావున్నాయి రెండో రకం క్రిందనే 40 రకాల ధాన్యాలున్నాయి!

ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరలివి: మొదటిరకం క్వింటాల్ రూ 73; రెండవ రకం రూ 62; మూడవరకం రూ. 58; నాల్గవ రకం రూ 51.

మొదటి రకంలో మన ధాన్యపురకాలేమీలేవు. రెండవరకంలో టి.ఐ.టి. 24, మొలగొలుకులు, దొంగనంబర్లు (కో 29), టి కె ఎం. 6-వున్నాయి. ఇవన్నీ పుట్టి రూ 527 అవుతుంది. మొలగొలుకులు మాత్రం క్వింటాల్‌కు 3 రూపాయలు అదనంగా ఇస్తారు కాబట్టి, అది రూ 552 లు అవుతుంది. మూడవరకంలో అక్కుళ్ళు, ఐయ, ఐ ఆర్. 8 వున్నాయి. ఈ రకాలు పుట్టి లో 450లు అవుతుంది. ఐ.ఆర్.8 కు బోనస్ ఏమైనా వుందోలేదో తెలియదు. నాల్గవరకంలో తెల్లకేసరి, ఎర్రకేసరి, ఎ. డి.టి. 27, పద్మ, తైచుంగ్‌నేటివ్, గరికలు వున్నాయి. ఇవి పుట్టి రూ 433 గా నిర్ణయించడం జరిగింది

ఈ జాబితాలో లేదుకాని ఐ.ఆర్ 20కి క్వింటాల్ రూ 68లు నిర్ణయించబడింది అంటే పుట్టి రూ 552 లన్నమాట!

ఐ.ఇ.టి 1991, రత్న, తెల్లహంస, విజయ వగైరా రకాల ప్రస్తావనే ఈ ప్రకటనలో లేదు. ప్రత్యేకంగా ప్రకటిస్తారేమో తెలియదు ఈ ధరలలో ఒక్క పైనా మార్కెట్ రేటుకు దరిదాపుగా నైనా వున్నదేమో చూడండి! మైసూరులో మన ఎర్రకేసరి వంటి అథమ రకాలకు క్వింటాల్ రూ 65లు నిర్ణయింపబడింది; అంటే పుట్టి రూ 552లు; అంటే మొలగొలుకు ధర అన్నమాట!

ఏదైనా అడక్కుంటే, ఆందోళనచేయకుంటే అన్యాయం జరిగిపోతుంది. రైతాంగం ఈ సత్యాన్ని గుర్తించాలి!

——

చిత్రజగత్

(9వ పేజీ కొరవ)

నాగయ్య, కాంచన, ఎస్వరలక్ష్మి, వివేకానంద్, రమణారెడ్డి నటించే ఈ చిత్రానికి రచన సముద్రాల; సంగీతం ఆదినారాయణరావు; పాటలు సినారె. ఇందరు ప్రతిభావంతుల కలయిక సత్ఫలితాన్నిస్తుందని ఆశించవచ్చు

పద్మనాభం స్త్రీ ద్వేషం!

హాస్యనటుడుగా సినీ జీవితం ప్రారంభించి, చీకటి వెలుగులననుభవించి, ఒక ప్పుడు టాప్‌మోస్టు కమెడియన్ అనిపించుకొని, తర్వాత నిర్మాతగా మారిన పద్మనాభం దర్శకత్వం వహిస్తున్న హాస్యరస చిత్రం 'అజన్మ బ్రహ్మచారి'. స్త్రీ ద్వేషి మూర్తిరావు ఈ చిత్రం హీరో. నాగభూషణం, పద్మనాభం, రామకృష్ణ, రాజబాబు, కె వి చలం, గీతాంజలి తదితరులు నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి సంగీతం కోదండపాణి ఇటీవల నిర్మాతగాపద్మనాభం బాగా దెబ్బతిన్నాడు. 'అజన్మ బ్రహ్మచారి'తో ఆ దెబ్బనుండి కోలుకోవచ్చు

సాంఘిక "రామరాజ్యం"

'రామరాజ్యం' అనే పేరుతో హిందీలో పౌరాణిక చిత్రం వచ్చింది. ఇప్పుడదే పేరుతో రామవిజేతా వారు సాంఘిక చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. రామవిజేతా వారి చిత్రాల్లో సాంఘికదృష్టి వుంటుంది; తెలుగు వాతావరణముంటుంది. కళాత్మకంగా అభిగొప్పస్థాయిని నిలవలేకపోయినా, ప్రయోజనాత్మకంగానైనా వుంటున్నందుకు సంతోషించాలి. 'రామరాజ్యం' కూడా తెలుగు జీవితానికి సంబంధించిన, నేటి పరిస్థితులను వాస్తవిక దృష్టితో ప్రతిబింబించే చిత్రం. ఇందులో జగ్గయ్య, గుమ్మడి, రంగారావు, చంద్రమోహన్, రాజబాబు, రామలింగయ్య, ప్రభాకరరెడ్డి, సావిత్రి, చంద్రకళ, కొత్తనటుడు శరత్‌బాబు నటిస్తున్నారు. దర్శకుడు కె బాబూరావు.

శారద

స్త్రీజీవితం ఇతివృత్తంగా తయారవుతున్న మరొకచిత్రం 'శారద'. తామరాకు మీది నీటిబిందువులాంటి స్త్రీజీవితం సూర్యకిరణాలతో ప్రకాశించనూవచ్చు, గాలితాకిడికి చెదిరిపోనూవచ్చు- అంటుంది చిత్రం. ఇందులో శారద, శోభన్, జయంతి, రాజబాబు, సత్యనారాయణ, రామలింగయ్య వగైరాలున్నారు. దర్శకుడు కె. విశ్వనాథ్, రచన బొల్లిముంత శివరామకృష్ణ. అన్నపూర్ణ సినీ ఎంటర్ ప్రైజస్ వారి చిత్రమిది.

—ఇవీ నిర్మాణంలోవున్న కొన్నిచిత్రాలు, వీటి కథాకమామీషు!

——

ప్రశ్నోత్తరావళి

(9 వ పేజీ కొరవ)

పి. వెంకటసుబ్బారావు కనిగిరి

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అప్పులిచ్చి థియేటర్లు కట్టించి ఆ కొరత తీర్చవచ్చు కదా!

★ తమిళనాడు ప్రభుత్వం థియేటర్ కార్పొరేషన్ సంస్థను నెలకొల్పి, థియేటర్లు కట్టేవారికి అప్పులిస్తుంది. ఆంధ్ర ప్రభుత్వంకూడా ఈ పని చేస్తే బాగుంటుంది. కాని మనం మర్కీ గొడవలో వున్నాంకదా. అది తీరందే ఎట్లా?

కె. మల్లికార్జునరావు గట్టుపల్లి

పద్మశ్రీ మంటసాల మరణించినాడని ఒక పుకారు ఉధృతంగా వ్యాపించింది?

★ అమంగళం! ఆయన హైదరాబాదు ఉస్మానియా ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. అంతే, ఇప్పుడు కులాసాగా వున్నాడు.

టి. వెంకటేశ్వర్లు గునుపాడు

జ్యోతిలక్ష్మి వివిధచిత్రాల్లోని నృత్యాలనన్నిటినీ కలిపి ఒక 'లాగ్‌స్ట్రేమింగ్' చిత్రంగా తయారుచేస్తే?

★ చూసిందే చూచినట్లుంటుంది!

పి. చంద్రశేఖర్ రోసనూరు

'జ్ఞానఒళి' తమిళచిత్రాన్ని చలంతెలుగులో తీస్తానవడం, శివాజీ ధరించిన పాత్రను తానే ధరిస్తాననడం హాస్యాస్పదంగా వుంది!

★ 'జ్ఞానఒళి' చిత్రాన్ని హిందీలో నిర్మించాలని నటుడు రాజ్‌కుమార్‌కు చూపించగా 'శివాజీలాగా నేను నటించలేను; కావాలంటే ఇన్స్‌పెక్టరు పాత్ర ధరిస్తాన'న్నాడట. ఇక ఆలోచించండి.

కె. రమేష్ నాయుడుపేట

నటుడు శివరాం, దర్శకుడు పేకేటి శివరాం ఒక్కరేనా?

★ ఒకరే అయితే నటుడు శివరాంకు పేకేటి అని వుంటుంది ఉత్త శివరాం అయితే వాహినీలో సౌండ్ ఇంజనీరు

ఎం యానాదిరెడ్డి చెన్నారెడ్డిపల్లి

'పావంపసివాడు'లో కోయవాళ్ళు రామును కాపాడ్డం వగైరా సమయాల్లో భాష మాట్లాడక సైగలతో చెప్పి, పాట మాత్రం ఎలా పాడగలిగారు?

★ ప్లేబాక్ గాయకులు పాడారు!

——

పల్లెలు

మైకాగనుల రక్షణ వారోత్సవాలు

మైకాగనుల రక్షణ వారోత్సవాలంటూ ఇటీవల సంవత్సరాల్లో జరుగుతున్నాయి ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలవలె లాంఛనంగా జరగడం కాదు; శ్రద్ధాసక్తులతో, దీక్ష శుద్ధితో జరుపబడుతున్నాయి 'మైన్స్ సేఫ్టీ'కి ఒక ప్రత్యేకమైన శాఖ వుంది; నెల్లూరులో ఆ శాఖకు సంబంధించిన డిప్యూటీడైరెక్టర్ కార్యాలయంకూడా వుంది. ఈశాఖ గనులరక్షణను పర్యవేక్షించడమే కాకుండ; ఈ వుత్సవాల్లోకూడా పాల్గొం టుంది. అధికారముఖ్యం; గనుల వాళ్ళే వుత్సాహంగా పాల్గొనడం విశేషం. షామైకా మేనేజరు శ్రీ ప్రసాదరావు, ఎస్. ఆర్. మైకా మేనేజరు శ్రీ రాము ప్రభృతులు తమ స్వంత కార్యంగా భావించి నిర్వహించడం విశేషం. ఈ సందర్భంలో ఒక సావనీర్ ప్రకటిస్తారు; గనులను ముస్తాబు

పుణ్యదంపతులు!

వెంకటగిరి తాలూకా జయంపులో శ్రీ పిండుకూరు మస్తాన్ రెడ్డి తల్లి రంగమ్మ (80) 14వేది వుదయం 8 గంటలకు మరణించింది; ఆ మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటకు అతని తండ్రి, అంటే రంగమ్మభర్త నారపరెడ్డి (85) కాలధర్మం చెందారు. రెండూ సహజమరణాలు. పరలోకంలో కూడా వీడని జంటగా వుండదలచుకున్న ఈ పుణ్యదంపతులకు ఒకే చితిమీద దహన సంస్కారం జరిగింది.

చేస్తారు; రక్షణల విషయంలో గనుల మధ్య పోటీలు పెడతారు, బహుమతులిస్తారు; బయటవారినికూడా పిలిచి సభలు పెడతారు-ఒక వారం మైకాగనుల ప్రాంతం ఒక తిరునాళ్ళగా, కోలాహలంగా వుంటుంది. గనుల మేనేజర్లలో కలిమైన వుత్సాహంలేనిదే, ఈ వేడుక సాధ్యం కాదు; రక్షణల విషయంలో ఆరోగ్యకరమైన ఈ పోటీతత్వమూ ప్రశంసనీయం.

గనుల రక్షణ వారోత్సవం ఇంతవరకు సంవత్సరానికొకసారి జరిగేది ఈ సంవత్సరం నెలకొకటి ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. నవంబరు నెల్లో "ట్రాన్స్‌పోర్టు- హాలేజి సిస్టమ్స్"ను గూర్చి. ప్రతినెలా ఈ విధంగానే ఒక్కొక్క విషయం మీద వుంటుంది. ప్రతి గని తిరగడం, సభలు జరపడం, ప్రబోధించడం జరుగుతుంది. ఈనెలలో హాలేజీలలో జరుగు ప్రమాదాలు- వాటి నివారణ; గనిలో గాలి ఆవశ్యకత- వేడి తుక్క-వాటి ప్రభావము అన్న విషయాలపై ప్రత్యేకంగా రెండు పెద్దకరపత్రాలుకూడా ప్రకటించారు. మొదటిదాన్ని శ్రీ జె. పి. చౌదరి,రెండవదాన్ని శ్రీ కె. హెచ్. ప్రసాదరావు వ్రాశారు. ఆ అంశానికి సంబంధించి సామాన్య శ్రామికుడికికూడా అర్థమై, మార్గదర్శకంగా వుండగలవిధంగా వున్నాయి ఆ కరపత్రాలలోని వివరణలు. అంత సమగ్రంగా వున్నాయి. ఈ విధంగానే ప్రతినెల ప్రచురిస్తారట.

ఈ వారోత్సవాల్లో పర్యవేక్షణకు అనుకూలంగా వుండుటకు గనులను ఐదుమండలాలుగా విభజించి, ఒక్కొదానికి కన్వీనర్లనుకూడా వేశారు. మరపూరు- ఎం. రామలింగారెడ్డి, తలుపూరు- వి. వి. నారాయణరెడ్డి, కలిచేడు- ఎస్. సి. వరదరాజు, డూటుకూరు- ఆర్. సుబ్బరామయ్య, సైదాపురం- జె. పి. చౌదరి మైకా మేనేజర్ల బృందం ఒక్కొక్క గనిని సందర్శించి, 'సేఫ్టీ ప్రాక్టీసెస్' విషయంలో తగిన సలహాలిస్తుందట.

సర్వశ్రీ వస్పురి కొండారెడ్డి మరొకవిశేషం: నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాగనులు, వాటి చరిత్ర; ఆ గనులలోవచ్చే మైకా శాంపిల్స్‌ను ఆకరపరచి ఒక విలువైన ఆల్బం తయారుచేశారు శ్రీ ప్రసాదరావు ప్రభృతులు. నెల్లూరు మైకా గనులకు అది అద్దంగా వుండడమేకాదు; అత్యంత ఆకర్షణీయంగాకూడా వుంది. గనుల చరిత్రలో ఒక పుస్తకంకూడా అచ్చువేస్తున్నారట. లోగడ మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డిగారు ఒక ఆల్బమ్ తయారుచేశారు; అదే ఈ బృహత్ దీక్షకు ప్రేరకమైనదనిపిస్తుంది. దీని వెనుక ఎంత శ్రమ, అభిరుచి వుండాలో వూహిస్తే, దాని కర్తలను అభినందించక తప్పదు. ప్రసాదరావు గారు వుత్సాహం మూర్తీభవించిన వ్యక్తి; ఆయనకు శ్రీరాము వంటి వుత్సాహాల సాహకార సహచర్యాలు లభించాయి. మైన్స్‌సేఫ్టీ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ టిన్ ఎల్. వర్మ వారిలో ఒకడుగా మెలగడం ప్రశంసనీయమైన విషయం. మైకా మైనింగు, వ్యాపారము క్షీణించిపోయింది కాని, లేకుంటే వీరి కార్యకలాపాలకు అత్యంత ప్రాధాన్యముండేది.

వెంకటగిరి విద్యుచ్ఛక్తి

వెంకటగిరి విద్యుచ్ఛక్తి ఇబ్బందులను గూర్చి ఒకరు వ్రాశారు. పేరు లేదు; స్వతంత్రం వచ్చినతర్వాత, ఇటువంటి విషయాల్లోకూడా నిర్భయంగా అడగడానికి, పేరుపెట్టి వ్రాయడానికికూడా వీరికి వెనుకంజ ఏమిటో; నిరంకుశమైన జమీందార్లను ఢీకొన్న వెంకటగిరి నుండి, పేరులేని ఈ కరికివార్త వచ్చిందంటే విచారంగా వుంది

ఆ అకాశరామన్న బాబు గారి ముఖ్యాంశాలివి: అన్ని చోట్ల, అందరికీవుండే ఇబ్బందులే కాబట్టి వాటిని వుదహరిస్తున్నాము. ఇంటికి సరఫరాపోయి విద్యుచ్ఛక్తిశాఖ వాళ్ళకు చెప్తే నాలుగు రోజులకు కాని రారట; వచ్చేసినా రుసుం యిచ్చుకోవాలట. వీధిలైట్లు వెలగకపోతే మాకేం సంబంధంలేదు పొమ్మంటుందట ఎలక్ట్రిసిటీ శాఖ; పంచాయతీవాళ్ళకు చెప్పకుంటే, మేము బల్బులన్నీ డిపార్టుమెంటుకే యిస్తున్నాము, వారినే అడగండి అంటారట. మధ్యలో బల్బులు ఎట్టా పోతున్నాయి అని ఆ విలేఖరి అనుమానం. స్తంభంనుండి ఇంటికి సరఫరాచేసే వైరుపోతే, అది ఇంటి యజమాని తెచ్చుకోవాలట. ఇవీ వారి బాధలు.

ప్రతిచోటా వున్నాయి ఈ బాధలు. ఇంతెందుకు నెల్లూరువంటి పట్టణంలో, 'జమీన్ రైతు' ఆఫీసుముందు వున్నలైటు సంవత్సరానికి పదిరోజులుకూడా వెలగదు ఎవరికి చెప్పుకోవాలి? చెప్పుకొని ఏమిలాభం? అధికార్లకు విన్నవించుకొని ప్రయోజనంలేదు; ప్రజాశక్తిచేత చేయిందుకే గలిగితే పనులు జరగాల్సిందే!

కలువాయి చక్కెర

కలువాయి ఫిర్కాలో చక్కెర పంపకం న్యాయంగాలేదనీ; ప్రభుత్వం కేటాయించిందంతా ప్రజలకు అందడంలేదని నాగులవెల్లటూరునుండి ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. నవంబరు చక్కెర పల్లిపాడు, కాకాయపాళెంలకు నామంపెట్టారట; నాగుల వెల్లటూరులో నోరుగలిగిన నలుగురు పెద్దలకు ఇస్తే సరిపోతుందని వారి అభిప్రాయమట ఈ కుంభకోణమంతా ఆర్. ఐ గారికి తెలియకుండా వుంటుందా అని అతని అనుమానం.

పల్లెటూళ్ళలోని సామాన్యులకు చక్కెర దొరకడం దుర్లభంగానే వున్నట్టుంది. ఈ పరిస్థితిని చక్కచేయడం

—కొరవ 10 వ పేజీలో

శ్రీ బాలయోగి జన్మదినోత్సవం

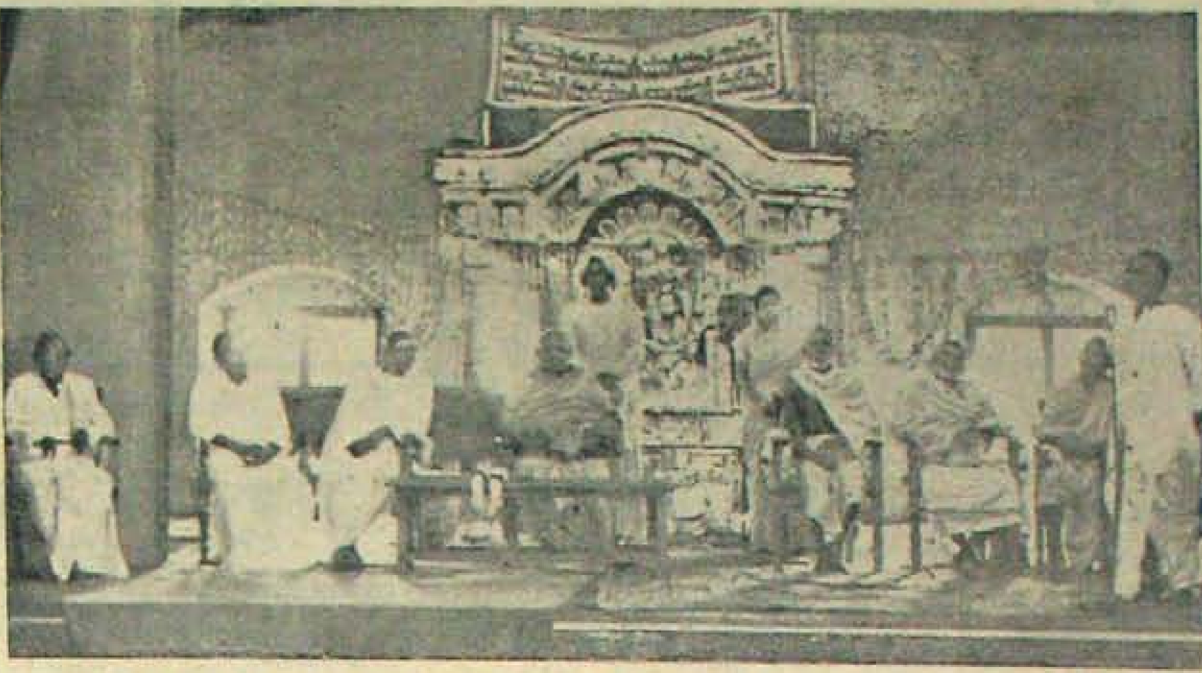

మొన్నటిదినం శ్రీ బాలయోగి జన్మదినోత్సవాన్ని వెంకటరమణాశీ మున్నగు భక్తులు నెల్లూరులో సందడిగా జరిపారు. భజనలు, సంకీర్తనలు, వుపన్యాసాలు శన్మయంగా వుండినాయి. చిత్రంలో-శ్రీ విశ్వనాథశాస్త్రులు, నిత్యానందస్వామిజీ, కాళహస్తి, శ్రీ అలంకారానందస్వామి, శ్రీ అమరానందస్వామి, శ్రీ పురుషోత్తమానందస్వామి (శివగిరి). వెంకటరమణాశీ దంపతులు వున్నారు. ఉపన్యసిస్తున్నవారు శ్రీ నన్నపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి.

ఒంగోలు వార్తలు

కొండపి ఎస్. ఐ. హత్యానేరం త్రోసివేత!

కొండపి ఎస్. ఐ. తిరుపతిరావు హత్యకేసు తుస్సుమని పోయింది. జిల్లాజడ్జి శ్రీ ఆర్. నటేశన్ 20 తేది తీర్పు యిస్తూ దివి కొండయ్యచౌదరి వగైరా ముద్దాయిలు నిర్దోషులని పేర్కొంటు కేసు తోసేశారు.

జిల్లాలో విపరీతమైన సంచలనం కలిగించిన హత్యయిది. అంతులేనూ జిల్లా రాజకీయ ప్రముఖులకు, రాజకీయ సంఘర్షణకు సంబంధించినది కావడంవల్ల అందరి కళ్ళూ దీనిపైనే వుండినాయి. మార్చి 12 తేది కందుకూరు తాలూకాఫీసులో శాసనసభ నియోజకవర్గ ఎన్నికల ఓట్ల లెక్కింపు జరుగుతుండగా రెండు వర్గాలమధ్య జరిగిన ఘర్షణలో ఎస్. ఐ. తిరుపతిరావు మరణించాడు.

ముద్దాయిల తరపున గుంటూరు లాయరు శ్రీ వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ కరవది వెంకటేశ్వర్లు వాదించారు. జడ్జిమెంటు పూర్తి వివరాలింకా అందలేదు.

పేరు గొప్ప ఊరు దిబ్బ- ఒంగోలు పరిస్థితి!

ఒంగోలు పేరుగొప్ప ఊరుదిబ్బ అన్నట్టుంది. కొత్తజిల్లా ఏర్పడి మూడేళ్ళు కావస్తూంది జిల్లా కేంద్రంగా ఒంగోలు అభివృద్ధి చెందగలదని, బాగుపడగలదని ఆశించాముకాని నానాటికీ తీసికట్టుగా తయారవుతూంది. దోమల బాధ చెప్పనలవికాదు. పసతివున్న మారాజులు దోమ తెరల్లో సుఖనిద్రకు నోచుకోగల్గుతున్నారు గుడిసెల్లో, రోడ్లప్రక్క, చెట్లనీడ కాపురాలు చేసేవారిబాధ వర్ణనాతీతంగావుంది

మంచినీళ్ళకుకూడా కటకటగానేవుంది. రోజంతా కొళాయిల వద్ద పడిగాపులు కాసినా రెండు గంటలసేపుగూడా నీళ్ళు రావడంలేదు! ఇదిట్లుంటే, వెల్లంపల్లి నుండి ఒంగోలుకు వచ్చే నీటి సరఫరా పైపులను వర్ధిపాడు వద్ద పగులగొట్టి పొగనారు చేలకు నీళ్ళు పెట్టుకొంటున్నారు. ఇది మరీ దారుణం! టౌన్లో వేలాది జనం నీళ్ళకోసం అర్రులుచాచుకొనివుంటే రైతులు వాళ్ళను మాడ్చి తమ పైర్లకు పారించుకొంటున్నారు. అధికారులు తెలిసికూడా తెలిసినట్టే, చూచీచూడనట్టే వుంటున్నారు!

రోడ్ల పరిస్థితిసరే చెప్పనక్కరలేదు. ఎక్కడపడితే అక్కడ కాలువలు తీసిపారేశారు. ఆ మురికికాలవలతో రోడ్లు పరమదరిద్రంగా తయారయ్యాయి; కాలుమోపడానికి వీలులేనట్టు రూపొందాయి. మురికి నీళ్ళు పొర్లిపారి అవి రోడ్లా మురుగుదొడ్లా అనిపించ చేస్తున్నాయి! పైపులు బిగించడానికిగాను రోడ్లు మరమ్మతుకు ప్రతి ఇంటి యజమానినుండి రు 7-50 లు వసూలు చేశారు. రోడ్లే మొత్తమ్మీద కొంచెం పైపులా బిగించారు; కాని రోడ్లు మళ్ళీ పూడ్చకుండా వదిలేశారు! (బస్సులు, సైకిళ్ళ బాధలు అంతా యింతాకాదు! వసూలుచేసిన డబ్బేమైందో, పని ఎందుకు అర్ధాంతరంగా నిల్చిపోయిందో చెప్పేవాళ్ళులేరు!

కొత్తగావేసే రోడ్ల పరిస్థితి ఇంకా అధ్వానంగావుంది ఇటీవల సంతపేటలో రెండు రోడ్లు వేశారు. రెండు నెలలుకూడా తిరక్కముందే అవి అడ్రసు చెప్పకుండా పోయాయి!

మరుగుదొడ్లన్నవి లేనే లేవు పురవీధులే మరుగుదొడ్లు! ముఖ్యంగా కూరగాయల మార్కెట్టు, మాంసం మార్కెట్టు దుర్గంధభూయిష్టంగా తయారవుతున్నాయి. అడిగేనాధుల్లేరు!

మురికికాలువలు, మలమూత్రాదులను దాటుకొని రోడ్డుమీద నడవడం పద్మవ్యూహం నుండి తప్పించుకొరావడంగా వుంటే-మరొక వైపునుండి పశువులు రోడ్లమీద తగలేస్తాయి. అవి వాటి రాజ్యం; జనం అందులో ప్రవేశించడం దురాక్రమణ-అన్నట్టుంది!

ఇన్ని బెడదల్లోపడి దిక్కుతోచని బాటసారిని కుష్ఠురోగుల బృందం ముట్టడిస్తుంది. ఇక ఆ ముట్టడికి తట్టుకొని బయటపడడం బ్రహ్మప్రళయమే! ఎప్పుడూ దాదాపు 50 60 మంది కుష్ఠురోగులు బజార్ల వెంబడి విచ్చలవిడిగా తిరుగుతుంటారు మరొక విచిత్రం సాధారణంగా ఎక్కడైనా కుష్ఠు ఆస్పత్రి టౌనుకు దూరంగా వుంటుంది; కాని ఒంగోలులో మాత్రం జనసమ్మర్దం ఎక్కువగావుండే రామనగర్‌లో నెలకొల్పబడింది!

ఈ యిబ్బందులన్నీ తొలగించుకోడానికి టౌనుప్రజలను తరలుచేయుడామా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

ask for PHILIPS

మోసపోవద్దు!

మార్కెట్టులో ఫిలిప్సు డూప్లికేటు బల్బులు, ట్యూబ్ లైట్లు, ఫిట్టింగులు అమ్మబడుచున్నవి. మోసపోవద్దు

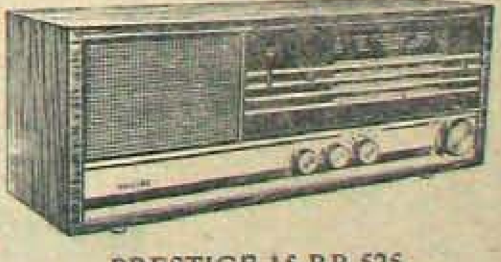

PRESTIGE 15 RB 525
Rs. 498 (Taxes Extra)

ఫిలిప్సు డీలర్సువద్దనే కొనండి

25 వాట్లు బల్బు రూ. 2-50 లు		4' ఫిట్టింగు ట్యూబుతో రూ.	37-00 లు
40 ,,	2-60	2' ,,	35-00
60 ,,	2-60	4' ఫిలిప్సు ట్యూబు	12-00
100 ,,	2-90	2' ,,	11-00

సాయినాథన్ అండ్ కంపెనీ, నెల్లూరు.
ఫోన్ నెం. 78

పల్లెల వార్తావళి

(9వ పేజీ తరువాయి)

ఎవరికీ సాధ్యంకాదు; ఫ్రీ మార్కెట్ కు వదలిపెట్టేశారు!

నెహ్రూ జయంతి

బుచ్చి బాలికల హైస్కూలులో నెహ్రూ జయంతి అతి నిరాడంబరంగా జరిగింది డి. ఇ. ఓ. శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు అధ్యక్షించారు. ప్రధానోపాధ్యాయిని శ్రీమతి జయలక్ష్మి, బ్లాకు పాఠశాలాధికారి శ్రీ ఎం. రామమూర్తి, విద్యార్థినులు రాజేశ్వరి, అనూరాధ ప్రసంగించారు. ఆటల పోటీలలో నెగ్గినవారికి ముఖ్యసేవిక శ్రీమతి కామాక్షి బహుమతి ప్రదానం చేసింది. వక్తృత్వ పోటీలలో గెలుపొందినవారికి 'మనుచరిత్ర - సంస్కృతి' పుస్తకాలు బహూకరించబడ్డాయి.

ఈ సందర్భంలో బాలికల హైస్కూలులో రిటైరైన ఉపాధ్యాయులు శ్రీ జి. వి. కృష్ణయ్య, ఐచ్ఛికైన శ్రీ. జి శ్రీనివాసరావు గారలు రూ 116 లతో వీడ్కోలివ్వబడినారు.

, , ,

కోట బాలికల హైస్కూలులో బాలల దినోత్సవం బాగజరిగింది. రంగురంగుల పూలమధ్య నెహ్రూ పటాన్ని వుంచారు బాలబాలికలు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ జి. సత్యనారాయణ కార్యక్రమానికి అధ్యక్ష్యం వహించాడు. నెహ్రూను గూర్చి ఏర్పాటైన వక్తృత్వ పోటీలో ప్రతితరగతి బాలబాలికలు పాల్గొన్నారు; బీమలబాదు వలె వేదిక ఎక్కి మాట్లాడారు. శ్రీ గుండా బత్తిన డేవిడ్ రచించిన 'శాంతి దూత' పుస్తకాలు బహూకరించబడినాయి. ఏకపాత్రాభినయాలు, ఫ్యాన్సీ డ్రస్సులు, బుర్రకథలు, మిఠాయి పంపకాలు- సంబరంగా వుండినది సన్నివేశం.

, , ,

దిరుమూరు నాగేశ్వర పిల్లల కాన్వెంటులో, డి.ఇ.ఓ. శ్రీ పి పట్టాభిరామయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. శ్రీ కె వి. వీరాచారి వుపన్యసించారు. శ్రీ ఎస్ కె బాదర్ వందనలు చెప్పారు.

, , ,

కావూరు హైస్కూల్లో నెహ్రూజయంతి వైభవంగా జరిగింది. హెడ్మాస్టరు, హెడ్ టీచరు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం, విద్యార్థులు బాదర్ బాషా- పి. కృష్ణమూర్తి వగైరాలు చక్కగా వుపన్యసించారు నెహ్రూ బాల్య జీవితము, ప్రధానిగా ఆయన దినచర్య వివరించబడినవి. హైస్కూలు మిడిల్ గు హాలులో వేదిక నిర్మించి యిచ్చిన దాగతం వాసి శ్రీ కొత్త కృష్ణయ్యకు ధన్యవాదములు చెప్పబడింది.

కావలి దేశభక్తునికి సన్మానం

గాదిరాజు కాళయ్యకు రాష్ట్రప్రభుత్వం తామ్రపత్రాన్ని బహూకరించినసందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని కావలి పౌరులు 19 తేది సన్మానం జరిపారు పురజనుల పక్షాన వై. యస్. శాస్త్రి సన్మాన పత్రాన్ని సమర్పించగా, డా॥ వీరస్వామినాయుడు కాశ్మీరశాలువ కప్పి సత్కరించారు. జిల్లా వృద్ధ కాంగ్రెసువాది తిరగటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు 1930 లో జరిగిన గోగులపల్లి ఉప్పుసత్యాగ్రహమును వివరించి కాళయ్యను ఆశీర్వదించారు. అల్లావరెడ్డి మాధవరావు, నాగేశం, రంగయ్య ప్రభృతులు పలువురు కాళయ్య దేశభక్తిని, పికెటింగు ఉద్యమంలో పాల్గొని చూపిన ధైర్యస్థయిర్యాలను వక్కాణించారు కాళయ్య సమాధానంలో ఉప్పుసత్యాగ్రహం, కాకినాడ కాంగ్రెసు, కారాగారనివాసం మొదలగు విషయాలమీద తన అనుభవాలను వివరించాడు. ఇటువంటి పరిపాలన వస్తుందంటే తాను కాంగ్రెసు ఉద్యమంలో పాల్గొంటుండేవాణ్ణి గాదని నిష్ఠురాను వెల్లడించారు. సన్మాన సభకు మునిసిపల్ ఛైర్మను శ్రీ చల్లా సత్యనారాయణ గుప్త అధ్యక్షత వహించారు.

జలదంకి హైస్కూలు

హిందీ, సైన్సు టీచర్లు సంవత్సరం మొదటినుంచి లేరని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు అన్నివిధాలుగా మన స్కూళ్ళు, మన సదుపాయాలు, మన పరిపాలనలు ఇట్లా తెల్లవారుతున్నాయి!

—

ఒంగోలు

(9వ పేజీతరువాయి)

అంటే వాటికి కంకరంలేదు బొనుబస్సులకు ఒక వేళాపాళాంటూ యేమీ లేనట్టుంది వాటికి యిష్టమైతే వస్తాయి, లేకపోతే లేదు! వాన రాకడ, ప్రాణంపోకడలా బీదే బొనుబస్సుల నడకకూడా!

రాత్రి దోమల బాధకు తట్టుకోలేక సినిమాహాళ్ళ వైపు విశ్రమిస్తామా అంటే దాని గతిలేదు హాళ్ళు మాత్రం వందరత్నాల్లాగా వున్నాయి ఏం లాభం? సీట్లు సరిగ్గావుండవు, లైట్లు సరిగ్గా వెలగవు అక్కడా కుక్కలదాడి తప్పదు మరుగుదొడ్లు సంవత్సరాలకొక్కసారైనా శుభ్రపరుస్తారోలేదో తెలీదు! 'హాలులో పొగత్రాగిన శిక్షింపబడుదురు' అని బోర్డు మాత్రం వుంటుంది దాని హాలునిండా పొగ దట్టంగా అలముకొని తెర మీద బొమ్మకూడా సరిగ్గా కనిపించదు!

పోతే- ఇకఆఫీసులవిషయం చూద్దామా అంటే అదీ అస్తవ్యస్తంగా విలసిస్తున్నాయి కొత్తజిల్లా, కొత్తఆఫీసులు, కొత్తపాలన అనే సంబరం ఎక్కడా కనిపించదు. పాత జిల్లాల్లో కన్నా రెడ్ టేపిజం, లంచగొండితనం మూడు పూలు ఆరు కాయలుగా వృద్ధిచెందుతూంది కొత్తజిల్లా అన్న పేరేగాని కొత్తదనమేమీ కనిపించడంలేదే అని జనం వాపోతున్నారు.

ఆఫీసులు గిఫీసులు చాలీచాలని గదులని వాపోతున్న, లాడ్జీలు రేట్లు దిగా పెంచేశాయి. పరిమాలిన హోటళ్ళుకూడా రేట్లలో ఏ క్లాసుగా వుటున్నాయి!

వీటితోపాటు ఇళ్ళ బాడుగలూ పెరిగి పోయాయి. చిన్న ఉద్యోగుల కంటాలు చూస్తుంటే కడుపు తరుక్కుపోతుంది అసలు ఇళ్ళే దొరక్క సత్రంలో జనం మకాంచేసిన అన్నట్లు కాలం గడుపుతున్న ఉద్యోగులెందరో వున్నారు గృహనిర్మాణ పథకాలు ప్రభుత్వం తలపెట్టలేక్క రెంటల్ హౌసింగ్ కట్టించాలనే ఆలోచనే రాలేదు! ఇళ్ళు దొరక్క చీరాల, చినగంజాం, అమ్మనబ్రోలు, టంగుటూరుల నుండి ఆఫీసులు కొస్తున్నారు కొందరు ఉద్యోగులు.

ఇలా ఎటువైపు చూసినా ఒంగోలు జీవితం సమస్యాభరితంగా వుంది. మునిసిపల్ కమీషనరుగా శ్రీ జి. ఎ దిల్జా చురుకుగా పనిచేయుస్తాడని, పౌరుల యిబ్బందులు తీరుస్తాడని ఆశించిన వారికి నిరాశే మిగిలింది

దొంగతనం

ఒంగోలులో ఇటీవల దొంగతనాలు కూడా పెరుగుతున్నాయి రామనగరో డాక్టరు టి గంగిరెడ్డిగారి ఇట్లో 1న తేది దొంగలుపడి మూడువేలరూపాయల విలువగల సొత్తు దొంగలించుకపోయారు. పోలీసు దర్యాప్తు చేస్తూంది. లోగడ జరిగిన దొంగతనాల ఆచూకీకే యింతదాకా తేలలేదు! — —

40 ఏళ్లనాటి 'జమీన్ రైతు' లో

(8 వ పేజీతరువాయి)

సభకు నెల్లూరువారే రాకపోవుట శోచనీయము షుమారు 80 మందికిగా 14 మంది గూడ రాలేదు.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సమయము గంపలగూడెం రాజాగారి అధ్యక్షతక్రింద తే 28ది మధ్యాహ్నం సమావేశమైనది రాత్రి 8 ఘంటలకు దర్బు పూర్తియై సభ ముగించబడినది మొదట కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగ కార్యక్రమును నిరసించుటకు, దీని సభయందుకు కాంగ్రెసు ప్రత్యేక ప్రచారము గావించవలయునని తీర్మానించబడినది బ్రాహ్మణ ద్వేషం పెచ్చుగా మారియున్న దగ్గాల రామచంద్రయ్య చౌదరి (యిప్పుడు ఆయనను సర్వశ్రీ అనవలయును) గారు బ్రాహ్మణ బాలికల యితరులు వివాహమాడుటకు శాస్త్రీయ వాక్యం ఉండవలయును తీర్మానమును కొరరాగా, కొంతసేపేసము మధ్య తీర్మానము నిరాకరించబడినది. నాయకులు ఆ రాత్రియే గోపాలరెడ్డి రేబాల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారల అతిథ్యమునకు సంతృప్తులై వెడలిపోయిరి.

డాక్టరు పట్టాభిసీతారామయ్య, చెరుకువాడ నరసింహ గారలు జిల్లాలో పర్యటించుచు ఏరెడ్డిపాలెం, ఊటుకూరు, కావలి, కందుకూరు, కనిగిరి మొదలగుచోట్ల బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారితోగూడ ప్రచారము గావించిరి.

తే 22, 28 దుర్బు పురమందిరమున గొప్ప బహిరంగసభలు జరిగినవి 6, 7 వేలమంది హాజరైరి. మొదటినాడు బి. యల్. శాస్త్రి, రావుభోగరావు, చెరుకువాడ నరసింహంగారలు వుపన్యసించిరి. విషయు బాహుళ్యము లేమ, హాస్యరసము చేతను నరసింహంగారు సభకు తన్మయతగూర్చిరి. రెండవనాడు పొణకా కనకమ్మగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. దండు నారాయణరాజు, పట్టాభి, దువ్వూరు సుబ్బమ్మ, తల్లిపోలు సూర్యప్రకాశరావు, చుక్కమ్మగారలు ఉపన్యసించిరి రాజాగారు రిసెప్షన్ మెంబరును గూర్చిచెప్పిరి. పట్టాభిగారు చాలా విషయములను గూర్చి తన ప్రజ్ఞ దీపించునట్లు చెప్పి, ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పిరి"

——

Gram: DISCRETION

Phone: 34 - 5633
34 - 8700
34 - 6859
34 - 7225

With best compliments of :

Messrs. EAST INDIA TRANSPORT AGENCY

PREMIER TRANSPORT CONTRACTOR FOR

North Bihar, West Bengal, Assam & Delhi

H. O. 119-B, Chittaranjan Avenue,

CALCUTTA-7.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy, at the Zamin Ryot Press, 190, Tipparajuvari Street, Nellore (A. P)